

GLASILO OBČANOV

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA LITIJA

24. 12. 1941

JANUAR 1990, ŠTEVILKA 1

PROSLAVILI SMO OBČINSKI PRAZNIK

V spomin na znamenito bitko na Tisju, ki jo je II. štajerski bataljon bil 24. decembra 1941 z mnogo močnejšim sovražnikom, slavimo Litijani svoj občinski praznik.

V decembru se tako zvrsti vrsta prireditev, manifestacij in drugih dogodkov, ki vsaka po svoje pripomore k slavnostnemu vzdušju.

Pripadniki TO in planinci so

se odpravili na svoj zdaj že tradicionalni pohod na Tisje, strelci so organizirali strelsko tekmovanje, odpirali so se objekti, asfaltirali cestni odseki in še bi lahko naštevali.

Osrednja prireditev ob občinskem prazniku pa je vsekakor bila slavnostna akademija, ki so jo organizatorji pripravili na sam praznik. (Več preberite na naslednji strani.)

Akademik prof. dr. Janez Batis
- častni občan občine Litija

Srečno leto 1990

Prestopili smo v novo leto 1990, sicer običajno, vendar z določeno vznemirjenostjo, kaj bo prineslo glede na vse to, kar se je dogajalo v preteklem. V marsičem bo to leto prelomno. Pozornost bo namenjena uresničevanju protiinflacijskega programa Markovičeve vlade; reševanju razprtij med narodi in narodnostmi, kjer mora uspeli demokratičen in ustvarjalen nabopj; izvedbi prvih povojnih neposrednih, svobodnih in tajnih volitev; pripravi novih srednjeročnih planov ter pripravi nove slovenske in zvezne ustave. Vse navedene aktivnosti morajo potekati v smeri večjih človekovih pravic in svoboščin, več demokracije ter boljšega življenja občanov.

V naši občini bodo naporji usmerjeni v izvajanje programov krajevnih samoprispevkov, kjer upravičeno pričakujemo nove kilometre asfaltiranih cest, vodovodov in družbeno urejene prostore. Novi zagoni bodo pri ustanavljanju zasebnih in majhnih družbenih podjetij, na področju gostinstva in turizma, kmetijstva in pri revitalizaciji starega dela mesta Litije in naselja Šmartno.

Spomladi bomo na volitvah na podlagi programov in zaupanja v kandidate izvolili novi sestav občinske skupščine.

Volilci se bodo odločali za strokovno usposobljene, poštene in prijazne občane. To pa bi moralo biti tudi merilo pri preoblikovanju in racionalizaciji občinske uprave. Ne glede na volitve pa bodo morali biti bodoči planski dokumenti pri zagotavljanju nadaljnjega razvoja občine, predvsem na področju družbene in gospodarske infrastrukture, povsem konkretni ter odprti za vse iniciative občanov za zagotavljanje življenjskih potreb v bivalnem okolju.

Spremembe se predvidevajo tudi pri izdajanju našega Glasila občanov. V maju naj bi postala izdajateljica tega neodvisnega glasila skupščine občine Litija. S tem bo politično neobremenjeno informativno sredstvo občanov naše občine.

Ob vsem povedanem pa si želimo predvsem miru, zdravja, ustvarjalnosti, nadaljnjega razvoja ter boljšega življenja. Srečno!

Slavko Rakovec

PROSLAVILI SMO OBČINSKI PRAZNIK

Krajevna skupnost
Primskovo

Ing. Alojz Muzga

Zlato Mantel

Jože Dobravec

Dušan Gnezda

Tudi letos je bila prireditev v sindikalni dvorani na Stāvbah. Udeležili so se je častni občani, narodni heroji, gostje, borci, mladina in občani.

Po slavnostnem govoru predsednika SO Litija tovariša Mirka Kaplja so najprej podelili posebno priznanje. Za častnega občana občine Litija je bil po sklepu skupščine Litija proglašen domačin akademik prof. dr. Janez Batis, doma s Konja, ki si je ta naslov zaslužil s predanim akti-

vističnim delom v času NOB in s svojim ogromnim znanstvenim opusom po osvoboditvi.

Občinska priznanja so prejeli:

KS Primskovo – za dosežke pri družbenoekonomskem razvoju v KS, ing. Alojz Muzga in Zlato Mantel za področje gospodarstva, Jože Dobravec za področje družbenih dejavnosti, Dušan Gnezda pa za delo pri razvoju družbenopolitičnega sistema in samoupravnih odnosov.

Listine o priznanju za leto 1989 so prejeli: Gradbeni odbor za izgradnjo ceste Kostrevnica – Tisje, aktiv kmečkih žena, skupina avtorjev knjige »Partizanski koridor«, Lojzka Možina, Andrej Levičnik, Štefan Horvat in plesna skupina Rondo iz Jevnice.

V kulturnem programu je ob svoji 90-letnici nastopal SPO Litija, program pa sta povezovala Maja Sevljak in Gorazd Mavretič.

J. S., foto: Zofka

Večnamenska dvorana raste

Kljub izredno nizkim temperaturam večnamenska dvorana, ki jo s sredstvi 1. krajevnega samoprispevka gradijo delavci SGP Beton zasavje TOZD Gradmetal Litija, kaže prve obrise.

Trenutno hitijo postavljati opaž, da bi čimprej zastavili nadaljnjo gradnjo. Upajmo samo, da bo vse teklo po sprejetih načrtih in da bo dvorana do predvidenega roka nared.

M.Š.

Spoštovani bralci

Naša naslednja številka bo izšla že okrog 20. februarja, zato vaše prispevke pričakujemo do 8. februarja.

Uredništvo

RAZPIS

prijav kandidatov za nagrade in priznanja »Inovator leta 1989«

1. Za nagrade in prga dela in družbenih dejavnosti v občini Litija, ki so v letu 1989 uresničili dosežke s področja inventivne dejavnosti oziroma inovacije (izumi, tehnične izboljšave, koristni predlogi, nasveti, opozorila, tehnološki dosežki).
2. Kandidate za nagrade in priznanja »Inovator leta 1989« lahko predlagajo:
 - komisija za inventivno dejavnost v TOZD ali DO,
 - delavski sveti TOZD ali DO,
 - družbenopolitične organizacije,
 - društva in
 - fizične osebe.
3. Pisna prijava naj vsebuje:
 - osebne in splošne podatke avtorja dosežka inventivne dejavnosti oziroma inovacije,
 - kratek opis, iz katerega bodo razvidni pomembnost, pogoji in mesto nastanka, prihranek pri materialu, energiji itd., uporabnost, izvirnost in ekonomski ali drugi učinki, ki jih dosežek inventivne dejavnosti oz. inovacije zagotavlja,
4. Na osnovi pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj »Inovator leta« bo Odbor za spremljanje uresničevanja nalog s področja raziskovalne dejavnosti občine Litija ocenil predlagane dosežke in določil denarne nagrade. Nagrade in priznanja bodo podeljena na seji skupščine zbora združenega dela pri Skupščini občine Litija v mesecu marcu 1990.
5. Prijave pošljite na naslov: Skupščina občine Litija, Oddelek za občo upravo in proračun, Odboru za spremljanje raziskovalne dejavnosti v občini Litija, Jerebova ulica 14, Litija.
Rok prijav je do 15. februarja 1990!

Seje zborov občinske skupščine

Zbori občinske skupščine so ob koncu lanskega leta zasedali in odločali na ločenih sejah.

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti so po skrajšanem postopku sprejeli Odlok o prevzemu nalog samoupravnih interesnih skupnosti k občinskim upravnim organom. To praktično pomeni, da so samoupravne interesne skupnosti prenehale obstojati s 1. 1. 1990. Vse naloge s področij, na katerih so prej delovale samoupravne interesne skupnosti, so prešle na občinsko skupščino, njen izvršni svet in upravne organe.

Strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti pa so se priključile k občinskim upravnim organom. Vse to nalaga Ustavni zakon za izvedbo amandmajev k Ustavi SR Slovenije in predstavlja prvi korak k preobrazbi

dosedanje državne uprave v moderno in učinkovito javno upravo. Seveda je pot do uresnitve tega cilja še dolga. V zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti so delegati sprejeli tudi Odlok o proračunu občine za leto 1990 in Odlok o stopnjah prispevkov za skupne družbene potrebe na področju družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture, ki se zagotavljajo na ravni občine v letu 1990, in še vrsto drugih odlokov.

Delegati vseh treh zborov so sprejeli Odlok o volitvah v zbere Skupščine občine Litija. Ta določa, da bodo vsi trije zbori občinske skupščine od volitev naprej šteli po 21 delegatov.

Ureja tudi druga vprašanja v zvezi z volitvami v zbere občinske skupščine, ki bodo v mesecu aprilu letošnjega leta. V vseh treh zborih občinske skupščine so delegati obravnavli Osnutek programa ravojnih nalog v letu 1990.

Sklep o tem, da se podeli naziv častnega občana občine in da se podelijo občinska priznanja ter listine o priznanju za leto 1989, so prav tako sprejeli delegati vseh treh zborov.

Marko Godec

Namesto klasične mladinske organizacije imamo ZSMS

Ko boste dobili v roke to številko Glasila občanov, klasične mladinske organizacije v občini ne bo več. Na reorganizacijski seji je bila ustanovljena Občinska organizacija ZSMS Litija, ki pa tudi v prihodnje ne bo pozabila na mlado generacijo in na vse tiste, ki so poštene, prijazni, sposobni in ki si prizadevajo za resnično boljši danes.

Tako odslej ni več osnovnih organizacij ZSMS kot pravnih oseb in se bodo lahko ustanovljale le krajevne organizacije ZSMS v krajevnih skupnostih. Tudi v podjetjih organizacij ZSMS ne bo, ker to prepoveduje zakon, pa tudi nasploh smo bili v ZSMS proti političnemu združevanju v podjetjih. Krajevne organizacije bodo delovale le kot posebna oblika dela OK ZSMS Litija.

O spremembah vas bomo sproti obveščali, lahko pa nas tudi pokličete po telefonu na številko 881-269. Tudi včlanite se lahko na tej številki, lahko pa pišete na naslov OK ZSMS Litija, Ponoviška 6, 61270 Litija.

OK ZSMS LITIJA
Rudi Bregar

Telefonska raziskava javnega mnenja

Občinska konferenca ZSMS je naročila raziskavo javnega mnenja v litijski občini v zvezi z volitvami. Raziskava še ni končana, zato bomo rezultate objavili v prihodnji številki. Raziskavo opravlja raziskovalna skupina CIDM, vsem občanom, ki jih je računalnik naključno izbral med telefonskimi naročniki, pa se zahvaljujemo za sodelovanje. Obenem prosimo vse občane, ki jih bodo raziskovalci poklicali ob prihodnjih raziskavah, da poskušajo odgovoriti na vprašanja.

Anketiranje je povsem anonimno, anketirani pa so naključno izbrani, zato je zagotovljena popolna tajnost anketirancev in njihovih odgovorov, saj se na osnovi rezultatov objavi le končne rezultate raziskave.

Hvala vsem!

OK ZSMS LITIJA
Rudi Bregar

Seji izvršnega sveta

Izvršni svet Skupščine občine Litija se je v mesecu decembru 1989 sestal na dveh rednih sejah.

Na prvi decembrski seji je obravnaval predlog sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Litija za obdobje 1986–2000, nekaj osnutkov in predlogov odlokov ter več informacij. Največja pozornost je bila namenjena Osnutku odloka o spremembi odloka o proračunu občine Litija za leto 1989 in Informaciji Službe družbenega knjigovodstva o gospodarjenju v prvih devetih mesecih leta 1989 v naši občini.

Na drugi seji v decembru je bila najbolj živahna razprava ob Osnutku odloka o proračunu občine v letu 1990 in Osnutku odloka o stopnjah prispevkov za skupne družbene potrebe na področju družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture, ki se zagotavljajo na ravni občine v letu 1990. Izvršni svet je obravnaval tudi Osutek odloka o prevzemu nalog samoupravnih interesnih skupnosti in priključitvi strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti k občinskim upravnim organom ter dal soglasje k statutu javnega podjetja – Komunalno obrtnega podjetja Komunalna Litija.

Marko Godec

Suhe vodovodne pipe, ali tudi komunalna je lahko politično vprašanje

Temeljna naloga komunalnega gospodarstva je praviloma trajno in nepretrgano zagotavljanje osnovnih materialnih pogojev življenja in dela v naselju. Kaj hitro pa lahko sklenemo, da izvajalci komunalnih dejavnosti v Litiji svoje temeljne naloge ne opravljajo niti približno tako, kot bi si porabniki želeli. Do nedavno so imeli porabniki komunalnih dobrin in uslug na voljo inštitut, prek katerega so vsaj delno blažili monopolni položaj izvajalca dejavnosti – komunalno podjetje – in sicer prek tako imenovane »svobodne menjave dela« (Zakon o skupnih osnovah svobodne menjave dela, Ur. l. SRS, št. 8/1982). Z ustavnimi amandmaji (Ur. l. SRS, št. 32/89), katerih sprejem smo pozdravili z velikim navdušenjem, pa smo dobili tudi ustavni zakon, ki ukinja samoupravne interesne skupnosti, vse pristojnosti pa preidejo pod okrilje občinskih ali posebnih družbenopolitičnih skupnosti oziroma njenih skupščin.

V ospredje stopajo tržna načela in mehanizmi, ki pa si jih marsikdo razlaga po svoje. Porabniki komunalnih storitev ostajajo brez vpliva na izvajanje dejavnosti in brez možnosti uveljavljanja svojih interesov.

Če podrobneje pogledamo le oskrbo z vodo kot eno od osnovnih oskrbnih dejavnosti v naselju, nam je izvajalec – komunalno obrtno podjetje – kaj hitro pokazal, kdo je kdo v mehanizmu ponudbe in povpraševanja. Ve se, da je komunalno podjetje v tem primeru vsaj monopolist, svojo monopolno moč pa je pokazal takoj, ko je ustavni zakon stopil v veljavo (10. januar). Če smo še do nedavna tarnali nad slabo kvaliteto vode, sedaj to ni več mogoče, ker vode ni. Tisti, ki se še niso uspeli prilagoditi »evropskemu delovnemu času«, se zjutraj niti ne čudijo več, če iz vodovodnih pip ne priteče voda, ko pa se v popoldanskih urah vrnejo v stanovanja, vedo, da je le srečno naključje tisto, ki jim bo zagotovilo vsaj minimalno količino vode, potrebno v slehernem gospodinjstvu za kuho, pomivanje, čiščenje, pranje, osebno higieno . . . Ali si komunalno podjetje v Litiji tržne mehanizme razlaga drugače, kot jih podajajo ekonomski učbeniki?

Vsekakor ne gre vseprek grajati komunalnega podjetja, saj v vodooskrbi nastopa tudi veliko t. i. zunanjih dejavnikov, na katere niti izvajalec niti porabnik nimata skorajda nobenega vpliva. To pa nikakor ni opravičilo, da izvajalec dejavnosti preko sredstev javnega obveščanja ali na drug primeren način sproti

ne obvešča uporabnikov komunalnih storitev o motnjah oziroma prekinitvah, ki so nastale, ki predvidoma še lahko nastanejo, o načinu zagotavljanja komunalnih storitev v takih okoliščinah kakor tudi o drugih spremembah, ki so pomembne za uporabnike komunalnih storitev in za opravljanje komunalnih dejavnosti. Do sedaj so bili vrli litijski komunalci v obveščanju porabnikov komunalnih dobrin in storitev vse prej kot dosledni. Prav nasprotno pa se vedejo pri zaračunavanju svojih storitev.

Predvidoma bo novi zakon o komunalnih dejavnostih (trenutno je v fazi predloga) predpisoval tudi obveščanje porabnikov. Toda že sedaj se zastavlja vprašanje, kdo (poleg občinske skupščine) bo opravljal nadzor nad izvajanjem zakona, ko bo ta sprejet. »Dobrih, starih« samoupravnih interesnih skupnosti žal ni več!

Na pragu so reorganizacija komunalnih dejavnosti (Zakon o podjetjih, Ur. l. SFRJ, št. 40/89, Zakon o računovodstvu, Ur. l. SFRJ št. 12/89 in 35/89, Zakon o finančnem poslovanju, Ur. l. SFRJ, št. 10/89 in 35/89 ter drugi predpisi) in svobodne volitve. Čas je že, in sedaj je pravi trenutek za to, da se tudi za prebivalce našega mesta nekdo zavzame. V programih stranke na oblasti in tistih v opoziciji pa je le težko zaslediti, kako zagotoviti občanom, prebivalcem naselij vsaj minimalne osnovne pogoje dela in življenja. V poduk vsem naj bo, da v t. i. razvitem zahodnem svetu, po katerem se tako radi zgledujemo, »meščanske« vlade ustoličijo in strmoglavijo državljani tudi (ali predvsem) na podlagi programa in izvajanja komunalnih dejavnosti.

Zagotovitev minimalnega standarda komunalne oskrbe z 80 litri vode na prebivalca dnevno pri obstoječem obsegu fiksnih fondov v našem mestu prav gotovo ni pretežka naloga niti za izvajalca niti za občinske politične strukture, pristojne za to področje. Pa vendar taka količina vode iz javnega vodovoda prebivalcem Litije ni zagotovljena. Če se bo o prebivalcih Litije razmišljalo tudi kot o individuumih, ki dajejo pečat in utrip mesta, in ne le zgolj o produkcijskih tvorcih in davkoplačevalcih, se lahko pričajuje tudi kakovostnejše življenje v našem mestu ne le z materialnega, temveč tudi s kulturnega in sociološkega vidika. Le tako se bo moč vsaj za korak približati (pri nas) že kar razvpiti Evropi 1992. V nasprotnem pa se bomo v 21. stoletje – stoletje ultra medijev, popeljali kar s pošto kočijo.

Jani ZORE

KS LITIJA

Razvoj mesta Litije na video kaseti

Življenje teče z neverjetno naglico. Stvari – še včeraj nove in enkratne – se umikajo v davni no časa, na njihovo mesto pa prihajajo nove.

Tudi Litija je doživela buren razvoj in dodobra spremenila svoj izgled. Spomnimo se samo starega mostu, prehoda prek železnice, starega mestnega jedra, Štal, Stavb, da ne govorimo o znamenitih predilniških hišah za Savo, kar vse je dajalo že od nekdanj znano podobo mestu.

Spomnimo se številnih dogodkov, ki so se zvrstili v našem mestu in ki počivajo v spominu ali zasebnih kronikah starih Litijanov. Vas navdaja kdaj, dragi someščani, nostalgija ob gornjih ugotovitvah? Se sprašujete, kaj lahko vi storite, da bi čim manj tega odšlo v pozabo in se ohranilo za prihodnost? Seveda mesta ne morete več restavrirati (marsikaj se je porušilo, včasih tudi po nepotrebnem), retroaktivno ne morete spreminjati

toka dogodkov, ki so vplivali tudi na oblikovanje naše zavesti in predstav.

Lahko pa vsi skupaj storimo nekaj drugega. Svoj zgodovinski spomin, shranjen v nešteti amaterskih fotografijah, spominih (v pisni in ustni obliki), filmih in drugih pričevanjih lahko združimo v celoto, ki bo obudila spomin na naše mesto.

Zatorej prosimo vse občane, da posodijo slikovno, filmsko in pisno dokumentacijo (amaterska gradiva, posneta ob različnih dogajanjih), ki je bila izdelana od nastanka Litije do danes.

Gradivo bo uporabljeno pri izdelavi video kasete RAZVOJ MESTA LITIJE.

Prosimo, da se javijo tudi tiste osebe, ki bi bile pripravljene nuditi pomoč pri opisu dogodkov iz zgodovine Litije.

Pokličite na telefon 881-031 ali pa se oglasite osebno pri Jožetu Mahkovcu, Cesta komanđanta Staneta 17, Litija.

KS VELIKA KOSTREVNICA

Izgradnja ceste Kostrevnica-Tisje

Danes bi želeli poročati o velikem projektu – izgradnji ceste Kostrevnica-Jelša-Libera-Preska-Tisje.

Za uresničitev te ideje oz. dokaj velikega projekta je bilo vloženo veliko naporov, saj se je več kot 9 let iskalo razna zemljiška soglasja, predstavljalo traso in projektiralo. Premagati je bilo treba celo vrsto težav s posameznimi krajanji, ki so imeli pomisleke glede uresnitve tega projekta.

V letu 1987 se je, po izvolitvi novega vodstva KS, pristopilo k pripravam za razpis referendumu za uvedbo 3. krajevnega samoprispevka, ki je bil razpisan za 29. november 1987.

Ob nabrušenih krampih in lopatah je 17. decembra 1987 buldožer odrinil prve plasti zemlje, s tem pa je postala desetletna želja krajanov soseske Libera dejanska stvarnost. V dveh letih je bilo zgrajene 2,5 km povsem nove cestne trase. V dolžini 3,1 km pa je bila opravljena obsežna rekonstrukcija na starem odseku ceste Libera-Tisje, kar vse skupaj

predstavlja celotno dolžino 5,6 km. Ta je bila tudi v celoti asfaltirana, kar je za krajane Libera velika pridobitev.

Gradbeni odobr je opravičil svoje poslanstvo in ob solidarnosti vseh krajanov in drugih uporabnikov ceste opravil veliko delovno zmagovo. V ta projekt je bilo skupaj s prostovoljnimi delom s prevozi po dosedanjih podatkih vloženi preko 700 starih milijard. V stroške so vnesena tudi sredstva širše družbene skupnosti in drugih soinvestitorjev.

V vsa ta prizadevanja so bile vključene tudi JLA, organizacijska in dleovna zagnanost predsednika gradbenega odbora Andreja Poglajna in stalne spodbude predsednika občinske skupščine Mira Kaplja. Tako je bila gradnja končana do krajevnega in občinskega praznika. Cesto smo poimenovali v Cesto II. štajerskega bataljona. Slovesno smo jo odprli 23. decembra 1989. To dolžnost je opravil borec, udeleženec borbe na Tisju, Franta Komel.

Albin Jesenšek

KRAJEVNA SKUPNOST DOLE

Ustanovitev krajevnih podružnic Slovenske kmečke zveze na Dolah

Vse slabši pogoji kmetijstva v naši družbi in propadanje kmetij v hribovitem svetu sta povzročila, da smo se kmetje v naši KS začeli organizirati in poskušamo spremeniti sedanje stanje. Tudi vodstvo KS Dole ne vidi lepše bodočnosti v takšnem načinu dela kot je, zato nas je v teh prizadevanjih podprlo. Zaostajanje v razvoju in odtekanje denarja v dolino, ki se nikoli ne vrača v hriboviti svet, nas je spodbudilo, da poskušamo na Dolah ustanoviti Krajevno podružnico SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE. V nedeljo, 17. decembra, se je v osnovni šoli na ustanovnem zboru zbralo 65 kmetov iz okoliških vasi. Vsi smo si bili enotni, da je potrebno položaj kmetov v naši družbi izboljšati. To pa lahko storimo le povezani in enotni. V pričakovanju ugodnejših pogojev za pridelovanje hrane smo sprejeli delovni program, ki je dolgoročen in ga bo potrebno izpeljati v naslednjih letih.

PROGRAM

1. Uresničevanje programa Slovenske kmečke zveze in občinske kmečke zveze
2. Ustanovitev Kmetijske zadruge na Dolah, združitev gozdar-

stva v novoustanovljeno zadrugo in sodelovanje (združitev) z Dolko in Kovinarsko

3. Prizadevanje za čimprejšnjo ureditev cestne povezave z dolino (asfalt) in ureditev ostalih komunalnih objektov (vodovod, pokopališča in ostale infrastrukture)
4. Prizadevanja za čimprejšnjo dograditev Osnovne šole Dole in vključevanje kmetijstva v osnovnošolski program
5. Prizadevanje za hitrejši razvoj hribovskega območja in nadomestitev višjih stroškov proizvodnje
6. Prizadevanje za odpravo katastrskega davka za celotno območje KS Dole
7. Uveljavitev dejanskega nadomestila za porodniški dopust kmečke žene
8. Odprava zemljiškega maksimuma
9. Doslednje povračilo škode, ki jo povzroča divjad
10. Prizadevali si bomo za vrnitev v agrarni reformi prisvojene zemlje nekdanjim lastnikom po isti ceni, kot je bila odvzeta

Izvolili smo odbor, ki bo vodil podružnico v naslednjem obdobju. **Upravni odbor KP SKZ Dole**

Kultura

Tristoletnica Slave ni samo ena velika proslava

Na seji odbora ob 300-letnici Slave vojvodine Kranjske – bila je v začetku januarja letos – smo proučili uresničevanje programa dela, ki smo ga sprejeli v decembru 1988. leta. Ugotovili smo, da je devet nalog iz programa, ki ima enajst točk, skoraj v celoti uresničeni.

Litijani smo lahko ponosni, da grad Bogenšperk vse bolj postaja litijska in tudi slovenska kulturno-turistična znamenitost. Seveda bo treba storiti še kaj več za to, da bodo kulturne, muzejske, gostinske in rekreativne možnosti Bogenšperka boljše izkoriščene in tako postale pomembnejši del ponudbe za slovensko in širše področje tistih ljudi, ki to pričakujejo in želijo ter jim to lahko pomeni dopolnitev njihovega vsakdana. V letu 1989 smo opravili tudi tiste naloge, ki so bile v programu zapisane zato, da bi pomagale k afirmaciji Valvasorja in Bogenšperka. Sem štejem:

- tekmovanje mladih v poznavanju tega dela zgodovine slovenskega naroda,
- začetek postopnega vračanja knjig na Bogenšperk,
- dobro sodelovanje z republiškim odborom, ki je svoje delo zaključil na Bogenšperku ob sodelovanju znanstvenikov, ki so dali svoje prispevke v okviru akcije SAZU (prireditve so kulturno obogatili Slovenski oktet, Polde Bibič in Matjaž Kmecl),
- dobro sodelovanje z občini Zagorje, Krško in Cerknico,
- 6. rally Veteran 89,
- kolesarski maraton Bogenšperk–Medijske Toplice,
- tudi delovno srečanje predsednikov vseh slovenskih občin je prispevalo k afirmaciji tristoletnice Slave.

Za boljše obveščenost ljudi smo pripravili poseben znak (štampljka, kuverte, plakati, priponke) in skušali tudi v sredstvih javnega ob-

Osrednji republiški proslavi ob tristoletnici izida Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske na gradu Bogenšperk so prisostvovali tudi številni gostje (foto: Zofka)

veščanja pravočasno in točno obvestiti bralce, poslušalce in gledalce o tem delu. Še najbolj smo uspeli v Glasilu občanov naše občine. Doživeli pa smo tudi poskuse diskreditiranja našega prizadevanja, na kar pa očitno mora računati vsak, ki se loti podobnega dela.

Kakorkoli je že bilo, s svojim delom nismo v celoti zadovoljni. Ni še izdan ponatis brošure o Bogenšperku in nismo postavili spomenika Valvasorju na gradu, ki ga je moral žrtvovati za poplačilo dolgov, zato ker je preveč zagnano in preveč pred časom, ki bi ga zmožel razumeti, zbiral gradivo, pisal in plačeval stroške za knjige, kar pa je sicer v vsakem obdobju človeške ustvarjalnosti dvorezen meč. Pri ponatisu brošure gre za vprašanje besedila k poglavju Obnova gradu in tudi pomembna finančna sredstva. Kip Valvasorja pa je v glini skoraj že dokončal domačin Zlato Rudolf.

Naloge, ki jih še nismo opravili, bomo uresničili v letu 1990. Predvidevamo, da bo kar dovršen del vsega končan ob slovenskem kulturnem prazniku.

Ivan Godec

RAZPIS za podelitev Valvasorjevih plaket za leto 1989

Objavljamo razpis za podelitev Valvasorjevih plaket za leto 1989. Koordinacijski odbor za podeljevanje Valvasorjevih plaket podeljuje plakete za nadpovprečne uspehe pri delu družbenih institucij in posameznikov za vzgojo in izobraževanje, kulturo, raziskovanje, telesno kulturo, zdravstvo in druga področja.

Po pravilniku so kriteriji za izbiro prejemnikov Valvasorjevih plaket naslednji:

- da je institucija oziroma posameznik (v nadaljnjem besedilu kandidat) s svojim delom oz. družbenopolitično aktivnostjo dosegel nadpovprečne uspehe,
- da je kandidat uspehe dosegel s svojim rednim delom ali družbenopolitično aktivnostjo v okviru ene od samoupravnih interesnih skupnosti, društvene ali druge interesne aktivnosti na področju občine Litija,
- da so rezultati aktivnosti kandidata nadpovprečno pomembni za delo sredine, kjer kandidat dela, in je zato družbenopolitična skupnost še posebej zainteresirana za tako družbeno priznanje kot spodbudo za druge sodelavce,
- da so uspehi določene samoupravne interesne skupnosti oz. druge sredine, od koder predlog prihaja, takšni, da opravičujejo upoštevanje predloga kandidata,
- da kandidat poleg svojih delovnih uspehov v ožjem pomenu besede praviloma dosega uspehe tudi kot aktiven samoupravljalca v svojem okolju.

Predloge za kandidate pošljite na naslov:

Socialistična republika Slovenije, Občina Litija, Oddelek za občo upravo in proračun (za Koordinacijski odbor za podeljevanje Valvasorjevih plaket), Valvasorjev trg 9a, 61270 Litija.

Slovenski oktet v Šmartnem

V petek, 8. decembra 1989, je v šmarski dvorani izvedel celovečerni koncert naš najboljši vokalni ansambel – Slovenski oktet. V prvem delu je predstavil navdušenim poslušalcem slovenske narodne in umetne pesmi, v drugem delu pa nas je s pesmijo popeljal po svetu. To je bil prvi njegov celovečerni nastop po vrnitvi z dvomesečne uspešne turneje po Severni Ameriki.

Boris Žužek

Devetdeset let Sindikalnega pihalnega orkestra

V letu 1989 je SPO praznoval svojo 90-letnico, saj leto 1899 šteje za svoj rojstni dan. Leto 1899 je bilo leto kulturnega prebujanja v Sloveniji.

Že leta 1888 je bilo v Litiji ustanovljeno gasilsko društvo, ki je leta 1899 postavilo na noge gasilsko godbo.

Prvi kapelnik je bil slovenski skladatelj Peter Jereb. Godba je že v svojem rojstnem letu nastopala po mnogih slovenskih krajih, med drugim tudi v Ljubljani. Za njeno uspešno delo v tem času je najbolj zaslužno matično gasilsko društvo, ki je iz leta v leto našlo v sebi in svojem okolju moči za vzdrževanje godbe, da se je delo normalno razvijalo in krepilo do leta 1914. Vojna je delo zavrnila, tako da se je obnovila šele leta 1929. Njen kapelnik je postal Jože Klemenčič. Godbo so podpirali nekateri občani, sicer pa se je finančno sama vzdrževala s prireditvami, na katerih je nastopala.

V stiski pred II. svetovno vojno je godbeni odbor sklenil, da preneha z delom, in je leta 1937 godbo razpustil. Vse inštrumente je odkupila godba iz Petrovč. Tako se je zaključilo prvo obdobje litijske godbe.

Sindikalna godba je formalno zopet začela z delom 8. septembra 1947, in sicer na pobudo litijske Predilnice. Kapelnik je postal Stanek Kolenc iz Trbovelj.

Po smrti Stanka Kolenca leta 1952 postane kapelnik Josip Brečko, po dveh letih pa njegovo delo prevzame

vojaški kapelnik Franc Jakopič iz Ljubljane, ki godbo vodi vse do leta 1966. Pod njegovim vodstvom je doživela precejšen razmah. Kvaliteta godbe je v kratkem zrasla, naštudirala je celo tri operete: Hmeljsko princeso, Na Trški gori in Kam iz zadreg, začela je prirejati koncerte po raznih krajih v občini, sodelovala je tudi na tekmovalnem koncertu amaterskih godb v Trbovljah, kjer je dobila lepo priznanje. Leta 1964 je bil usta-

novljen plesni orkester, ki ga je vodil Jože Dobravec. Orkester je združil lepo število mladih glasbenikov. Z APO je sodelovalo tudi precej pevcev, tako domačih kot tudi tistih iz drugih delov Jugoslavije. Kljub dobremu delu je APO kmalu zamrl.

Pri življenju ga niso obdržale niti moderne skladbe.

Konec leta 1967 je bil sklican občinski zbor, na katerem je kapelnik APO ugotovil, da je bila leta 1966 li-

tjska godba nazadnje združena z zabavnim orkestrom pod skupnim imenom APO. Sprejet je bil pravilnik o dejavnosti orkestra in godbe. Po zamrtju zabavnega orkestra se je Jože Dobravec povsem posvetil godbi. Godba dobi svoj sedež v litijski glasbeni šoli, utrdi svoj značaj in sprejme trden program in nove organizacijske oblike. V letu 1969 je bil osrednji koncert za godbenike na javni radijski oddaji Koncert iz naših krajev, isto leto pa je bil organiziran I. letni karneval, ki mu je tudi godba dala svoj prispevek. 1973. leta je godba pod vodstvom Jožeta Dobravca na tekmovanju pihalnih orkestrrov v Ribnici osvojila 4. mesto, štiri leta kasneje pa je na podobnem tekmovanju v Domžalah dosegla še večji uspeh. Lani je bila v Radečah druga.

Ob 80. obletnici je godba pripravila slavnostni koncert v dvorani Na stavbah. Kot solist je na koncertu sodeloval priznani slovenski umetnik Ladko Korošec. Najzaslužnejšim članom so ob tej priložnosti podelili Gallusova priznanja.

Leta 1984 je godba, ob svoji 85-letnici, razvila svoj prapor, kar je za godbo velika redkost.

Zelo uspel je bil tudi slavnostni koncert, ki smo mu lahko prisluhnili 24. decembra 1989. Godba je s tem proslavila svoj 90. rojstni dan. Ob poslušanju prelepih melodij smo ji vsi skupaj zaželeli še na mnoga leta in veliko glasbenih uspehov.

G. Mavretič

Dobrodelni koncert

Kljub hladnemu vremenu se je drugo januarsko nedeljo zbralo v šmarski župnijski cerkvi okrog 180 ljubiteljev duhovne glasbe. Prisluhnili so vokalni skupini AVE iz Ljubljane, ki je pod vodstvom Andraža Hauptmana izvajala slovenske in tuje božične pesmi. Gostujoča skupina je prostovoljne prispevke poslušalcev namenila trpečemu ljudstvu v Romuniji.

Boris Žužek

Pesniška zbirka Uroša Uštarja

Izšla je prva samostojna pesniška zbirka mladega litijskega ustvarjalca, študenta Uroša Uštarja; zbirka Brez naslova, ki jo je izdal CIDM Litija.

Med prelistavanjem hitro opazimo, da imamo pred seboj presenetljivo mešanico verzov, ki jim je skupna le odstonost klasične oblike. Po hvaležni rahlo lirični pesmi na večno lepo temo z naslovom Ljubezenska zgodba in nekaj presunljivimi primerki prodorne, neskomercializirane pesmi na ekološko temo bralca zdrami z mračnim prikazom življenjske dinamike, potem pa prestopi v igrive konstrukcije, spet precej temačne, in jih pretrga z verigo mračnih liričnih utrinkov. Zaključni z groteskno konstrukcijo.

Mladega poeta je težko uvrstiti v kategorijo od sodobnih pesniških tokov (in nič ne bi bilo narobe, če ga sploh ne bi poskušali) prav zaradi raznovrstnosti izdelkov, ki jim je skupen le pogled izza temno obarvanih očal, kar je morda nov način interpretacije sveta generacije mlajših polnoletnikov. Če je to-

rej zbirko treba dati v predalček, pa odprimo novega za smer pesimističnega ludizma.

Ob sumnji, da je zbirko uredil avtor sam, je na mestu pripomba, da bi ji objektivni urednik lahko odprl drugačne smeri v razlagi in razredčil nenakomerno zgoščenost.

Za konec le ugotovitev, da je zbirka na vsak način vredna ogleda in branja ter pesem »za pokušino«.

Irena Prašnikar

Ne želim

biti drevo.

Otroci plezajo po tebi,
ti lomijo veje.

Norci se obešajo nate,
ko pa onemogel obležiš,
te stlačijo v peč.

Ne! Tudi v sanjah
nočem biti drevo.

Uroš Uštar

Življenje je maraton

Prva predstava nove gledališke sezone, devete po vrsti, je bila uspešnica ljubljanskega poletnega Festivala iz Križank z naslovom Maraton.

Pod režijskim vodstvom Zvoneta Šedlbauerja so predstavo oblikovali trije igralci in pevka songov.

V najtežji atletski disciplini, maratonu, se pomerijo Janez Hočevar-Rifl

(666), Slavko Cerjak (42) in Branko Šturbej s štartno številko 13. Naključno se seznanijo na štartu olimpijskega maratona, vsak s svojo življenjsko zgodbo za seboj in višjimi ali nižjimi cilji pred seboj.

Številka 666, tekač v zrelih letih in s trebuhom, si na vsak način želi enkrat v življenju zmagati, vsaj na koncu svoje športne poti. Pripravljen je na kupčijo s tekači ali pa na goljufijo.

Številka 42 je tipičen vrhunski športnik našega časa, razvit in natreniran, odločen zmagati za vsako ceno, četudi s pomočjo nedovoljenih poživil.

Številka 13 je naiven mlad tekač, ki teče, ker se je pač uvrstil na Olimpiado. Njegov cilj je tek kar se da hitro končati in se vrniti k svoji zaročenki; nič pa ne bi bilo narobe, če bi se dobro uvrstil in se tako ne osramotil pred sovaščani.

Med tekom se pogovarjajo, si izpovedujejo svoje usode, skupaj počivajo, med tekom pa skušajo drug drugega dekoncentrirati, spraviti v depresijo, spotakniti, podkupiti; tek zrežirati po svoje in zmagati. Vsem trem počasi pojemajo moči, lotevajo se jih duševne in telesne krize, nov polet pa dobijo ob podatku, da imajo lepo prednost pred ostalimi tekači, ki so zgoreli smer.

Maratonci ne povedo, kdo so in od kod, pa to navsezadnje tudi ni pomembno, saj so tipični predstavniki svojega stanu, kakršne bi lahko našli v vsaki količkaj razviti državi na svetu. Če pa zapustimo področje športa, je pred nami pozornosti vredna povezava in primerjava življenja z maratonom, ki je individualen šport kot naše življenje. Po bolj ali precej manj prostovoljnem štartu nas čakajo številne ovire in spodbude, lastne in ambicije drugih ter krize, veselje in razočaranja, na koncu pa bolj ali manj pokončen prihod na cilj in vprašanje: Kdo je zmagovalec, prvi ali zadnji, vsi ali nihče?

Irena Prašnikar

IN MEMORIAM

Mirko Groznik

V začetku decembra smo se na šmarskem pokopališču poslovili od domačina Mirka Groznika. Rodil se je pred 81. leti v Šmartnem, življenjska pot pa ga je že kot mladolletnika zanesla v Brežice, kjer se je izučil trgovskega poklica; po odsluženju vojaškega roka se je najprej zaposlil v Ljubljani, nato pa v Litiji, kjer je vztrajal do upokojitve.

Že zelo mlad se je vključil v delo raznih društev. Bil je gasilec in lovec, veliko ljubezni pa je posvečal vzgoji ptic pevk, saj je bil prizadeven član Društva za vzgojo in varstvo ptic v Zagorju in njegove gojenke so dobivale na raznih tekmovanjih visoka priznanja.

Največ prostega časa pa je žrtvoval za ljubiteljsko kulturno dejavnost. Že kot trgovski vajenec se je vključil v brežiški pevski zbor, ko je služil vojaški rok, je igral v mornariškem orkestru, po zaposlitvi v Ljubljani pa je postal član Pevskega društva Sloga.

Najdlje je ostal zvest litijski godbi in šmarskemu Zvonu. V prvi je igral nad 30 let in bil po drugi svetovni vojni med pobudniki za njeno ponovno oživitve; nekaj let je bil celo njen predsednik. Nad 50 let pa je prepeval pri Zvonu. Želel je dočakati njegovo stoletnico, ki jo bomo

slavili maja letos, a je omahnil prav na njenem pragu. Bil je najstarejši član zbora in je še redno obiskoval izredne vaje za Gobčevo opereto Planinska roža, ki jo je Zvon postavil na oder po 36. letih, toda bolezen ga je prisilila, da je legel v posteljo en dan pred premiero.

Več let je pel pri litijski Lipi in ji kar dvakrat pomagal, da je po premoru znova zapela.

Bil je tudi neutruden član Zaslavskih rogistov – vse od njihove ustanovitve dalje. Z njimi je prekriziral Slovenijo in zamejstvo, ko je sodeloval na mnogih njihovih nastopih, dokler so mu dopuščale življenjske moči.

Pred petimi leti se je vključil še v zbor litijskih upokojencev, poleg tega pa je vedno, kadar ga je kdo prosil, rad pomagal raznim pevskim in glasbenim skupinam pri njihovih nastopih.

Naključje je hotelo, da se je od nas poslovil s pesmijo. Samo osem dni pred smrtjo je še pel na občinski pevski reviji v Šmartnem, in sicer pri šmarskem Zvonu in pri zboru upokojencev – pri slednjem tudi kot solist.

Naj v pesmi in glasbi večno živi njegov spomin!

Boris Žužek

Volitve '90

Letošnje volitve so datumsko načrtovane takole:

8. aprila 1990

Na območju litijske občine bomo po voliških v krajevnih skupnostih volili delegate za zbor občin ter družbenopolitični zbor skupščine SR Slovenije. Hkrati bomo isti dan volili še predsednika in člane predsedstva SR Slovenije

Za zbor občin skupščine SR Slovenije je volilna enota območje celotne občine, volili pa bomo 1 delegata.

Za volitve v družbenopolitični zbor skupščine SR Slovenije je volilna enota območje občin Domžale, Kamnik, Litija in Ljubljana Moste-Polje, ki jih bo v zboru zastopalo 7 delegatov.

12. aprila 1990

Na območju litijske občine bomo volili delegate za zbor združenega dela skupščine SR Slovenije ter delegate za zbor združenega dela skupščine občine Litija. Po odloku o volitvah v zbor SO Litija bomo ta dan volili 21 delegatov za zbor združenega dela občinske skupščine.

22. aprila 1990

Na območju litijske občine bomo volili delegate za zbor krajevnih skupnosti ter družbenopolitični zbor skupščine občine Litija. Po občinskem odloku štejeta zbora po 21 delegatov. Za družbenopolitični zbor je volilna enota območje celotne občine, volili pa bomo na voliških po krajevnih skupnostih. V krajevnih

skupnostih bomo opravili tudi volitve za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine, in sicer v 18 volilnih enotah.

Ta dan bomo opravili tudi eventualni drugi krog volitev v zbor občin skupščine SR Slovenije in eneventualni drugi krog volitev predsednika predsedstva SR Slovenije.

Kdo ima volilno pravico in kdo ima pravico biti voljen?

1. Za zbor združenega dela ima volilno pravico in pravico biti izvoljen vsak delavec v podjetju in drugi organizaciji in skupnosti, kmetijstvu, obrti ali drugi samostojni dejavnosti.

Volilno pravico ima vsak, ki je dopolnil 15 let, v izobraževanju pa tudi študentje in dijaki, ki so izpolnili starost 18 let.

2. Za zbor krajevnih skupnosti v skupščini občine (zbor občin skupščine SR Slovenije) ima volilno pravico vsak občan, ki ima stalno bivališče na območju volilne enote, izvoljen pa je lahko vsak občan s stalnim bivališčem na območju volilne enote.
3. Za družbenopolitični zbor ima volilno pravico vsak občan s stalnim bivališčem na območju družbenopolitične skupnosti, v katerem DPZ se voli.

Kje, kdaj in kako bomo volili?

Zakon o volitvah v skupščine (Ur. l. SRS, št. 42/89) določa, da so volitve v skupščine neposredne in tajne. Delegati s stalnim mandatom se volijo za štiri leta in so lahko v isto skupščino izvoljeni samo dvakrat zapored. Delegati se volijo v volilnih enotah, v katerih je glasovanje tajno, z glasovnicami.

Nihče ne sme voliti po pooblaščenju. Zakon določa, da vse neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami vodi občinska volilna komisija. Ta med drugim določa volišča, imenuje volilne odbore, ugotavlja rezultate izida glasovanja na voliščih in razglasi, kateri delegati so izvoljeni v zbor občinske skupščine.

Skrbi tudi za zakonitost volitev ugotavlja, ali so posamične kandidature ali liste kandidatov za volitve delegatov v zbor občinske skupščine v skladu z zakonom, in jih objavi.

OBVESTILO

Delo občinske volilne komisije je javno, vsi zainteresirani imajo možnost prisostvovati njenim sejam.

Vse informacije o njenem delu je mogoče dobiti na sedežu občinske volilne komisije, ki je na Skupščini občine Litija, Jerebova ulica 14. Telefon 881-211.

Prav tako je na tem naslovu mogoče dobiti obrazce za izvedbo volitev in vsa ostala pojasnila v zvezi z izvedbo in pripravo volitev.

Občinska volilna komisija

VOLILNI POSTOPKI

Volilne postopke vodijo volilni organi, to so volilne komisije in volilni odbori.

Volilni postopki imajo dve fazi:

1. Postopek predlaganja kandidatov oz. liste kandidatov
2. Postopek določanja kandidatov oz. liste kandidatov

Lista kandidatov je predlog, ki vsebuje najmanj dva kandidata in največ tolikšno število kandidatov, kolikršno je število delegatskih mest v volilni enoti.

Postopek predlaganja kandidatov oz. liste kandidatov:

Postopek poteka od dneva razpisa volitev do 7. februarja 1990. Za predlaganje kandidatov za zbor občinske skupščine je ta rok do 13. 2. 1990.

Kandidata (kandidate) oz. listo (liste) kandidatov lahko predlagajo delovni ljudje in občani v podjetjih, krajevnih skupnostih itd. oz. samoupravni organi v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, skupine delovnih ljudi in občanov, posamezniki kot predlagatelji oz. samopredlagatelji, politične, družbene in druge organizacije delovnih ljudi in drugi, ki predloge naslovijo in pošljejo občinski volilni komisiji.

Predsednik občinske volilne komisije pošlje vse predloge kandidatur oz. list kandidatov najkasneje do 14. februarja 1990 vsem zborom volilcev v volilni enoti.

Določanje kandidatov oz. kandidatnih list:

Določanje kandidatov oz. kandidatnih list se opravi na zborih volilcev ali s podpisovanjem.

A. Določanje kandidatov na zborih volilcev

Zbore volilcev skličejo:

- za delegiranje v zbor združenega dela delavski svet ali drug ustrezni samoupravni organ,
- za delegiranje v zbor združenega dela iz vrst kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev - predsednik zbora združenega dela SO Litija,
- za delegiranje v zbor krajevnih skupnosti (zbor občin) - predsednik skupščine krajevne skupnosti ali drugega ustreznega samoupravnega organa.

Zbori volilcev se lahko skličejo za celo volilno enoto, ali za njene dele. To je odvisno od velikosti volilne enote in števila volilcev. Zbori volilcev obravnavajo kandidature, ki so jih prejeli od predsednika občinske volilne komisije, organizatorji pa jih morajo sklicati do 19. februarja 1990.

Zbori volilcev pravno veljavno odločajo o kandidaturah, kadar so sklepčni, če je navzočih najmanj 10 delavcev, v podjetjih z manj kot 20 zaposlenimi pa več kot polovica delavcev.

Zbori volilcev za določanje kandidatov za zbor krajevnih skupnosti (zbor občin) in družbenopolitični zbor so sklepčni, če je prisotnih namanj 20 volilcev, na območjih z manj kot 500 prebivalci pa najmanj 10 volilcev.

Potrebna podpora kandidatom oz. listi:

Določanje kandidatov za družbenopolitični zbor

Liste kandidatov za družbenopolitični zbor lahko določijo organizacije delovnih ljudi in občanov, ki so v skladu z zakonom o političnem združevanju registrirane kot politične organizacije. Listo kandidatov določi organizacija po postopku, določenem s pravili te orga-

nizacije, v katerem sodelujejo člani v temeljnih organizacijskih oblikah te organizacije. Lista se določi s tajnim glasovanjem.

Politične organizacije z več kot 500 člani lahko vložijo liste kandidatov v vsaki volilni enoti, tudi za DPZ skupščine SR Slovenije, tiste z manj kot 500 člani pa le za DPZ občinske skupščine, če imajo sedež na območju občine Litija.

Končne kandidatne liste

Občinska volilna komisija v predpisanem roku zbere vse kandidature in preveri njihovo veljavnost. Na podlagi tega sestavi liste kandidatov za ZZD in ZKS skupščine občine Litija ter zbor občin skupščine SR Slovenije. Te liste objavi najkasneje 81. dan od razpisa volitev (29. marec 1990).

Zapisnik o delu organa, ki je določil listo kandidatov, se skupaj z listo kandidatov in s soglasji kandidatov pošlje najkasneje 63. dan od dneva razpisa volitev (do 11. marca 1990) predsedniku občinske konference socialistične zveze. Iz zapisnika mora biti razvidno, kdo in kako je določil listo kandidatov.

Za kandidate oz. za listo kandidatov so na zborih volilcev določeni kandidati, ki na vseh zborih v okviru volilne enote dobijo naslednjo skupno podporo volilcev:

- za ZZD in ZKS najmanj 30 glasov,
- za DPZ občinske skupščine najmanj 50 glasov,
- za zbor občin in ZZD skupščine SR Slovenije najmanj 100 glasov,
- za DPZ skupščine SR Slovenije najmanj 200 glasov.

Zbore volilcev mora sklicatelj sklicati najmanj tri dni po prejemu predlogov kandidatur in jih izvesti najkasneje 11 dni po sklicu.

O delu zbora volilcev se vodi zapisnik, ki mora vsebovati:

- dan in uro začetka in zaključka zbora in kraj, označbo volilne enote in območja, kjer je bil zbor; označbo območja oz. organizacije in skupnosti, za katerega je bil sklican zbor; imena in priimke članov predsedstva zbora; zapisnikarja in overovitelja zapisnika; število navzočih na zboru; kateri kandidati oz. liste kandidatov so bile predlagane in koliko glasov so prejeli posamezni kandidati oz. liste kandidatov. V primeru, da je v posamezni volilni enoti izveden le en zbor volilcev, je potrebno v zapisnik vnesti tudi, kateri kandidat oz. katere liste kandidatov so prejele potrebno podporo zbora.

Zapisnike z volilnih zborov je treba dostaviti občinski volilni komisiji, najkasneje do 6. marca 1990!

B. Določanje kandidatov oz. list kandidatov s podpisovanjem

Volilci lahko določijo kandidate oz. liste kandi-

datov tudi s podpisovanjem.

Za zbor združenega dela ter zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine je taka kandidatura določena, če jo podpiše najmanj 30 volilcev, za družbenopolitični zbor občinske skupščine pa najmanj 50 volilcev.

Za zbere skupščine SR Slovenije velja naslednje: za zbor združenega dela in zbor občin mora imeti kandidatura najmanj 100 podpisov, za družbenopolitični zbor pa najmanj 200 podpisov.

Volilec, ki je vpisan v evidenco volilne pravice na območju volilne enote, lahko odda svojo podporo s podpisom na predpisanem obrazcu samo enem kandidatu ali listi kandidatov za posamezni zbor v tej volilni enoti. Obrazec volilec podpiše pred pristojnim organom, ki vodi evidenco volilne pravice, oz. pri pristojnem krajevnem uradu. Volilec mora na obrazcu izpolniti samo rubriko, za kateri zbor namerava podpreti kandidata (listo kandidatov), ni pa mu treba navesti imena kandidata (liste kandidatov).

Organ iz prjšnjega odstavka vodi poseben seznam izdanih obrazcev. Seznam obrazcev in podatki o tem, komu so bili izdani, so uradna tajnost.

Podpora s podpisi se lahko daje od dneva, ki je določen za začetek postopka za predlaganje kandidatov, do dneva, ki je določen za predložitev kandidatur, to je do 11. marca 1990! Predlagatelj kandidature (liste kandidatov) mora do tega roka oddati občinski volilni komisiji predlog kandidature (liste kandidatov) s soglasjem kandidata oz. kandidatov ter s predpisanim najmanjšim številom podpisov.

**ROKOVNIK
VOLILNIH OPRAVIL ZA VOLITVE PREDSEDNIKA
IN ČLANOV PREDSEDSTVA SR SLOVENIJE**

Datum	Dan	Člen zakona o volitvah v skupščine	Vsebina
a) 8. 1. 1990	1.	5.	Razpis volitev
b) 9. 1.–7. 2.	2.–31.	10.	Predlaganje kandidatov predsedniku RVK (za predloge, v katerih razpravljajo zbori volilcev)
c) 14. 2.	38.	11.	Pošiljanje predlogov sklicateljev zborov volilcev
č) 20. 2.–3. 3.	45.–56.	12.	Potek zborov volilcev
d) 4. 3.–6. 3.	56.–58.	13.	Rok za pošiljanje zapisnikov zborov volilcev RVK
e) 7. 3.–9. 3.	58.–61.	13.	Dostava poročil predsedniku republiške volilne komisije
f) 9. 3.	61.	14.	Dostava predlogov kandidatur, določenih s podpisovanjem, in predlogov političnih organizacij predsedniku RVK
g) 11. 3.	63.	15.	Posredovanje vseh predlogov kandidatur predsedniku SZDL Slovenije
h) 15. 3.	67.	16.	Predsednik RK SZDL skliče kandidacijsko konferenco
i) 17. 3.	69.	18.	Predložitev list kandidatov RVK
j) 22. 3.	74.	19.	Zadnji rok, ko kandidat lahko odstopi od kandidature
k) 29. 3.	81.	20.	Objava kandidatur in kandidatne liste za predsednika in člane predsedstva SRS
l) 8. 4.			Volitve
m) 22. 4.			2. krog volitev predsednika predsedstva SRS (25. člen)

**V naslednji številki GO
bomo objavili
vse ostale informacije,
ki so pomembne
za izvedbo volitev**

**ROKOVNIK
VOLILNIH OPRAVIL ZA SPLOŠNE VOLITVE
1990. LETA**

Datum	Dan	Člen zakona o volitvah v skupščine	Vsebina
8. 1.	1.		Razpis volitev
9. 1.–7. 2. 1990	2.–31.	44.	Predlaganje kandidatov in pošiljanje predlogov predsedniku občinske volilne komisije
9. 1.–13. 2. 1990	2.–37.	44.	Predlaganje kandidatov za zборе občinske skupščine in pošiljanje predlogov predsedniku OVK
8. 2.–10. 2.	32.–34.	44.	Pošiljanje predlogov na občinsko volilno komisijo na sedežu volilne enote
11. 2.–13. 2.	35.–37.	44.	Pošiljanje predlogov OVK na sedežu volilne enote predsednikom v volilni enoti
14. 2.	38.	45.	Pošiljanje predlogov sklicateljem zborov volilcev
15. 2.–19. 2.	39.–43.	51.	Sklicevanje zborov volilcev
20. 2.–3. 3.	44.–55.	51.	Potek zborov volilcev
4. 3.–6. 3.	56.–58.	51.	Skrajni rok za pošiljanje zapisnikov zborov volilcev OVK
II. Določanje kandidatov in list s podpisovanjem			
9. 1.–17. 3.	2.–69.	54., 59.	za individualne kandidature
9. 1.–11. 3.	2.–63.	54., 56.	za liste kandidatov za DPZ in za individualne kandidature za DPZ
III. Določanje kandidatov za DPZ v organizacijah delovnih ljudi in občanov in oblikovanje zbirne liste v volilni enoti			
11. 3.	63.	56.	skrajni rok za predložitev liste kandidatov predsedniku OK SZDL v volilni enoti
15. 3.	67.	57.	oblikovanje zbirne liste na DPZ pošiljanje zbirnih list na OVK
17. 3.	69.	59.	zadnji rok za vložitev vseh kandidatur

b) Ugotavljanje zakonitosti kandidatur in kandidatnih list
Do 25. 3. (skrajni rok) je potrebno izvesti postopek ugotavljanja zakonitosti kandidatur in kandidatnih list ter izdati odločbe o skladnosti (ali zavrtnitvi) kandidatur in list kandidatov).

Do 22. 3. do 19. ure posamezni kandidat lahko odstopi od kandidature (65. člen).

29. 3. 1990 morajo biti objavljene vse kandidature oz. sezname kandidatov (67. člen).

c) VOLITVE – 8., 12. in 22. april.

Iz dela podružnice Slovenske kmečke zveze občine Litija v zadnji tretjini lanskega leta

Od konca meseca avgusta pa do sedaj se je naša organizacija srečevala s številnimi nalogami, in sicer:

- pomagala je z denarno pomočjo prizadetim v neurju v SV Sloveniji,
- opravila razgor s Kmetijsko zadrugo Litija glede reorganizacije v SOZD Mercator, kar je bilo ugodno rešeno brez naknadnega prisvajanja združnega premoženja,
- začela je sodelovati z osnovnimi šolami v občini Litija, kjer je sredi akcije za vpeljavo interesne dejavnosti s področja kmetijstva,
- nadaljevala je s pogovori o reševanju lovskega vprašanja s predstavniki lovskih družin in občine Litija, ki pa so se iz neznanih vzrokov prekinili. Še vedno pa z nespoštovanjem dogovora najbolj izstopa prav Lovska družina Litija.

Opozarjala je na nepravilnosti v gozdarstvu. Na podlagi tega tudi izstopa njeno stališče, da v novem gozdar-

skem zakonu kmet postane popoln gospodar nad svojim gozdom, da se sprostí trg z lesom, občutno zmanjša biološka amortizacija ter loči strokovna funkcija gozdar od poslovne funkcije.

Na dopise o čimprejšnjem plačilu lesa kmetom na GG Ljubljana sploh ni dobila odgovora, les pa so gozdarji plačevali kmetom v obdobju največjega divjanja inflacije v roku od 30 do 60 dni, kar samo pove, da je v takih pogojih bolje, da se gozda sploh ne dotikajo.

Prav tak problem je pri odkupni ceni mleka, kjer lahko do konca februarja pričakuje, ali bo naša vlada vsaj enkrat držala besedo, kar pa težko verjame.

Začela je z akcijo prodaje kmetijskih pridelkov. Lahko rečemo, da je led prebit, intersenti so že tu. Za predloge se vam priporočamo. Pokličite po telefonu 881-269 (vseh 24 ur). Za informacijo lahko povem, da je pred kratkim podružnica SKZ Brežice ustanovila kmetijsko

tržnico v središču mesta.

Prav tako je nezadovoljna z obstoječim Zakonom o združništvu, zato se hoče vključiti v spreminjanje tega zakona.

Zadovoljna je z odzivom na vprašalnik, ki je izšel v Glasilu občanov, rezultati bodo tudi osnovno izhodišče za organiziranje javne tribune o »PRIHODNOSTI ZADRUŽNIŠTVA«, ki bo v drugi polovici meseca januarja.

Presenečena pa je nad odzivom o ustanavljanju krajevnih podružnic, kajti do 15. januarja bodo pokrita vsa naselja v občini Litija. S tako organiziranostjo se bo lahko lotila problemov, ki se pojavljajo različno od vasi do vasi.

Precej dela je namenila pripravam na volitve ter izdelavo volilnega programa za občino Litija. Prepričana je, da je prav reševanje ključnih vprašanj o kmetijstvu in ostalem gospodarstvu lahko uspešno le ob uvedbi popolne, pravne in demokratične družbe, kajti še vedno je v kmetijstvu kot v gospodarstvu zelo veliko ideološke miselnosti.

Zato mora kot stanovsko politična organizacija kmetov in prijateljev kmečkega stanu iti na volitve, saj dejstvo, da so si njen program sposodile skoraj vse na novo nastale kot tudi stare zveze, pove že veliko.

Franci Rakovec

KMETIJSKI NASVETI

Obnova travne ruše

Zaradi nepravilne rabe ali slabega oskrbovanja travna ruša pogosto opeša. Zato se odločimo za njeno obnovo, kar je še posebej nujno, če so se razbohotili razni trdoživi pleveli in manjvredne trave.

Preoravanje travne ruše

Najprimernejši čas za preoravanje travne ruše je jeseni in pozimi, če je ugodno vreme. Preorano ledino nato zgodaj spomladi obdelamo v predsetveno stanje do mrvičaste strukture, ki je primerna za setev. Potrosimo 80-100 kg čistega fosforja, 120 kg kalija in 50 kg čistega dušika. Setev opravimo ročno oziroma z žitno sejalnico v vrste 15-20 cm narazen. Najprimernejša za setev je travno deteljna mešanica. Setev moramo opraviti v marcu ali aprilu. Za preoravanje travne ruše in setev pa se lahko odločimo tudi v avgustu. Pri spomladanskem posevku moramo obvezno sejati travno deteljno mešanico v varovalni posvek - jari ječmen (90 kg semena na ha), oves ali mnogosvetno ljujko.

Uničevanje zelo zapleveljene ruše z raundapom

V primeru, če je ruša zelo zapleveljena s trdovratnimi pleveli, pa se odločimo, da površino poškopimo z S-10 litri Rundapa in najmanj 500 l vode. Ta herbicid uniči vse nadzemne in podzemne dele rastlin. Pri uporabi herbicida moramo biti pazljivi na morebitne vodne vire, ki so v bližini. Po tem škropljenju ni potrebna posebna obdelava zemlje, ki jo samo prerahljamo s krožno in navadno brano in frezo. Opozoriti velja, da smemo setev opraviti šele tri tedne po škropljenju. Paziti moramo, da seme pride vsaj 2-3 cm globoko v zemljo. Zato sejalne cevi primerno obtežimo, da se konica lemeža na koncu cevi dovolj globoko zarije v zemljo.

Podružnica SKZ Litija
Odbor za poljedelstvo in živinorejo

NOVICE

Do sedaj je bilo ustanovljenih 6 krajevnih podružnic Slovenske kmečke zveze:

17. 12. 1989 je bila ustanovljena krajevna podružnica Gabrovka,

istega dne tudi podružnica na Dolah,

24. 12. 1989 je bila ustanovljena krajevna podružnica Polšnik,

6. 1. 1990 krajevna podružnica na Vačah,

7. 1. 1990 krajevna podružnica Šmartno za področje krajevnih skupnosti: Štanga, Štangarske Poljane, Vintarjevec, Kostrevnica in Šmartno.

Istega dne je bila ustanovljena krajevna podružnica Jevnica-Kresnice-Ribče za področje teh krajevnih skupnosti.

Iniciativni odbor za ustanovitev krajevnih podružnic Litija je že najavil, da bo ustanovni zbor v nedeljo, 14. 1. 1990, v Litiji za KS Jablaniška Dolina, Sava, Hotič in Litija levi in desni breg.

Iniciativni odbor za ustanovitev krajevnih podružnic Primskovo pa je sporočil, da bo ustanovni zbor prav tako v nedeljo, 14. 1. 1990.

KMEČKA ZVEZA GRE TOREJ MED LJUDI, S SEBOJ PA PRINAŠA SVOJE TEMELJNO IZROČILO: ZA OBSTOJ KMETIJ, ZA ZDRAVO HRANO, ZA POŠTENO PLAČANO DELO.

(Vse krajevne podružnice so že tudi objavile programe dela, ki se nanašajo na reševanje problemov v svoji sredini.)

Več o vsebini programov pa v prihodnji številki.

ODBOR ZA INFORMIRANJE PHT
PODRUŽNICI SKZ LITIJ

Utrinki z ustanovnega občnega zбора

Društva srčnih bolnikov s spodbujevalcem Slovenije

Ob množici že obstoječih in načrtovanih društev občanov je eno več ali manj skoraj nepomembno. Kakšnih 15 srčnih bolnikov s srčnim spodb. (pacemakerjem) se je 25. 3. 1985 zbralo v Klubu delegatov v Ljubljani po nekajletnih pripravah, pogovorih ter posvetovanjih s prizadetimi bolniki in zdr. delavci na UKC v Ljubljani.

Pogovorili so se o namenu društva in programski usmeritvi, sprejeli društvena pravila in izvolili vodstvo. Bolniki bolj malo vedo o tem, kaj je zanje nevarno in kaj ne, česa se morajo varovati in podobno. Prav to je spodbudilo nekatere posameznike, da so že pred leti dali pobudo za ustanovitev društva. Zamisel je sprva tlela v željah, pred petimi leti, kot že omenjeno, pa je bilo društvo ustanovljeno.

Postopek za registracijo je trajal ca. 4 mesece. Soglasje za registracijo je dala SZDL Ljubljana, odločbo o registraciji pa Sekretariat za notranje zadeve mesta Ljubljane. Šele po tej registraciji je smelo društvo začeti s svojo aktivnostjo.

Društvo ima svoj program s humano vsebino. Enkrat na leto organizira zdravniško predavanje – predavatelj so kirurgi in kardiologi iz UKC Ljubljana. Predavatelj razlaga posamezne slike, potek operacije itd. Tako prizadeti bolnik z vgrajenim srčnim spodb. vidi in sliši, kdaj in zakaj je potrebno implant. srčni spodbujevalec.

Za slehernga bolnika je tako predavanje še kako koristno. Na predavanju je tudi priložnostna razstava srčnih spodbujevalcev (pacemaker).

Zaradi pomanjkanja fin. sredstev se je društvo programsko omejilo samo na najpomembnejše: pripravo tiskanja navodil za življenje v novih razmerah po implantaciji s. spodb. v slovenskem jeziku, pripravo oziroma prepisovanje pravil društva, ki obsegajo 29 členov. Tako bo vsak član društva dobil po en izvod navodil in po en izv. pravil, ki določajo pravice in tudi dolžnosti slehernega člana. Dohodki iz članarine so zelo skromni (za leto '89) je bila letna članarina samo en star milijon ali 1 din), adm. stroški, tudi poštni, pa so iz dneva v dan večji. Društvena dejavnost bi bila neprimerno bolj razvejena, program bi bil v interesu društva še bogatejši, toda zaenkrat se moramo zadovoljiti s tem, kar imamo – s skromnostjo in bogastvom v srcu, to pa so človeške dobrote, ki jih tudi denar ne more nadomestiti.

Enkrat na leto se člani srečamo na rednem letnem občnem zboru. Na tem srečanju poslušamo poročilo predsednika društva, blagajnika in predsednika nadzornega odbora. V interesu društva nato sprejememo ustrezne sklepe. Pred dvema letoma smo tako in podobna srečanja organizirali v Klubu delegatov v Ljubljani, kjer smo morali plačevati najemnino dvorane. Že pri-

bližno dve leti pa vsa taka srečanja opravimo v eni od treh dvoran UKC v Ljubljani, Zaloška c. 7. Seveda pa moramo omeniti, da smo oproščeni plačila dvorane. To je humana pomoč našemu društvu s humanimi nameni in cilji.

Na občnem zboru se z molkom poklonimo spominu umrlih članov. Tako se bomo tudi v mesecu februarju ali marcu poklonili pokojnemu članu JOŽETU ROZINI iz Šmartnega pri Litiji, Riharjevec 5. Z veliko žalostjo v srcu bomo v register članov zapisali datum njegove smrti. Pokojni član našega društva JOŽE je bil kultivirana osebnost in srčno bogat človek. Zato bomo prav gotovo pogrešali njegovo navzočnost na srečanjih.

V register članov našega društva je vpisanih 83 prizadetih bolnikov. Povprečna starost je okrog 60 let, prevladujejo moški. Glede na to, da so na UKC v Ljubljani od leta 1985 vgradili – impl. že okrog 800 srčnih spodbujevalnikov, je torej še zelo malo (nekaj nad 10 %) vpisanih v register slovenskega društva, ki je prvo v Jugoslaviji. Po naših pravilih ima društvo lahko tudi častne člane. Na ustanovnem zboru smo predlagali oz. izvolili za častnega člana as. dr. Aleša Breclja, kirurga na Kliniki za operacijo srca in ožilja UKC. Z namenom pospeševanja društvene dejavnosti se društvo lahko včlani tudi v sorodno tuje ali mednarodno društvo.

V naše društvo se lahko vpiše vsak prizadeti bolnik s srčnim spodbujevalcem, ne glede na starost, versko ali politično opredelitev, šolsko izobrazbo oziroma poklic. Smo bolniki, ne športniki, naše društvo pa je humano.

Kot že omenjeno, je naše društvo številčno še zelo skromno. Čeprav je bilo že nekaj napisanega o naši društveni organizaciji v ND in reviji ZDRAVJE, pa menimo, da mnogi bolniki tega niso prebrali ali pa so mnenja, da jim tako društvo ni potrebno oziroma da jim zdravniško predavanje ne more ponuditi nič novega.

Že davno je grški filozof (Sokratov učenec) Platon zapisal, da se ljudje združujejo, ker nihče ni sam sebi zadosti in ker vsak želi doseči več, kot zmore sam.

Za vpis v društvo, v register društva, zadostuje dopisnica z rojstnimi podatki, stalnim bivališčem s pošno številko in letnico impl. s. spodbujevalnika. Postopek za vpis traja samo 2 dni, vso dokumentacijo pošljemo po pošti, predvsem člansko izkaznico in pravila ter navodila za življenje v novih razmerah po impl. spodbujevalnika.

Naslov društva: glej priloženo vizitko s simbolom društva! Jože Šporar

Ob prazniku naše armade

Decembra lani smo s številnimi prireditvami proslavili dan oboroženih sil in občinski praznik. Med njimi so bila zanimiva športna tekmovanja.

XI. tekmovanje radiotelegrafistov je bilo izvedeno ekipno in posamično. Prvo mesto in prehodni pokal v ekipnem tekmovanju je osvojila ekipa Občinskega centra zvez iz Domžal, drugo mesto ekipa Občinskega centra zvez Vrhnika in tretje mesto ekipa Občinskega štaba TO Litija. Med posamezniki so bili najboljši člani Občinskega centra zvez iz Domžal, saj so osvojili prva tri mesta.

XII. strelsko tekmovanje z zračno puško je bilo izvedeno 9. decembra 1989 v strelskem domu Šmartno pri Litiji. Tekmovanje je potekalo ekipno in posamezno v treh kategorijah, in sicer: pionirji, mladinci in člani.

Med članskimi ekipami je prvo mesto osvojila ekipa Krajevne skupnosti Šmartno in s tem prehodni pokal, drugo mesto ekipa strelske sekcije Presad Gabrovka, medtem ko sta si tretje mesto delili ekipi Predilnice Litija in OŠTO Litija I. Med mladinci je prvo mesto in

prehodni pokal osvojila ekipa OO ZSMS Šmartno, med pionirji pa so se na vsa najboljša mesta razvrstile ekipe OŠ Šmartno, njihova prva ekipa pa je osvojila prehodni pokal. Med člani posamezno je bil najboljši RAjko Groznik, drugo mesto je osvojil Branko Pintar, tretji pa je bil Janez Nograšek. Med mladinci posamezno je bil prvi Marko Vukšinič, drugi Bojan Kastelic in tretji Edo Grčar. Med pionirji posamezno je prvo mesto osvojil Boris Tomažič, drugo Martin Matoz, tretji pa je bil Janko Zaman.

Navedena tekmovanja, predvsem pa tradicionalni orientacijski pohod na Tisje, bo potrebno vsekakor ohraniti. Vse kaže, da so tovrstna tekmovanja preveč enolična in zato za udeležence vse bolj dolgočasna in nezanimiva. Torej, uvesti bo treba zanimive novosti in spremeniti pravila tekmovanja, tako da bodo bolj zahtevna in privlačnejša za tekmovalce.

Vse novosti morajo biti usmerjene k vzbujanju tekmovalnega duha in obenem vse večjem podružbljanju in s tem večji udeležbi tudi na tovrstnih tekmovanjih.

Marina Krnel

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

Piše:
Milan Garantini

Časi hitijo in bledijo po 44 letih

Poskusil bom po zbranih podatkih nekaj napisati o zagorskem župniku – kaplanu Ivanu Polhu, roj. 14. januarja 1914 v Leobnu v Avstriji. Njegov oče je bil verjetno tam rudar. Po I. svetovni vojni se je družina preselila v Trbovlje. Osnovno šolo je obiskoval v Trbovljah, gimnazijo v Celju, semenišče pa v Mariboru.

Novomašnik je bil leta 1939 v Trbovljah. Ob odhodu v partizane avgusta, leta 1944 je kaplanoval v Zagorju ob Savi.

Za NOG je delal ves čas do odhoda, in sicer z Lojzatom Kolencem, učiteljem, in Ivanom Koprivo. Z zbranim denarjem je pomagal ženam, katerih možje so bili v taboriščih ali v NOV. V poletju 1944 je šel v partizane. Na svoji poti je imel duhovno opravilo v farni cerkvi v Šentlambertu, kjer ga je slikal Leopold Režun-Zagorski; sliko sem videl, ni pa verjetno ohranjena. Na svoji poti se je oglasil v Senožetih pri Ocepkovih. Tako je povedala takratna mladinka Marija. Nato je prišel v vas Podbukovje, opremljen z nahrbtnikom in obut v gozjarje, kjer je bilo revir-

ske okrožje. Tako je povedal takratni sekretar Lojze Ribičič-Ribca. Polh pravi:

»Prišel sem tudi jaz. Tudi mi, napredno misleči dihovniki moramo prispevati svoj delež za osvoboditev.« Povedal je, da pride čez nekaj dni za njim še nekdo. V prihodnjih dneh se je res javila oseba, ki jo je omenil. Sam je odšel iz okrožja čez nekaj dni v partizansko enoto.

Ob zimski ofenzivi, bila je decembra, verjetno je bilo 29. decembra, se je nekje pri Selah pri Vačah srečal z njim Viljem Grošelj iz Jarš pri Šentlambertu in mu je dejal: »Tov. Polh, pojdi z nami!« Pa je odgovoril: »Ne morem, vodim tega ranjenega tovariša, in tudi moja stanovska dolžnost je, da mu pomagam.«

Tako so šli vsak v svojo smer. Koncilja iz Kresnic je povedal, da so 30. decembra s slivenskega pogorja Nemci pregnali 24 ujetih partizanov, med katerimi je bila tudi ena partizanka, in so jih prepeljali z brodom v Verneku pri Cisarju čez Savo. Nemci so jih imeli čez noč zaprte v Rov-

škovem hlevu v Kresnicah. Naslednjega dne so bili odbrani. 9 je bilo obsojenih na smrt. Neki Nemeč je dejal: »Pospremimo vse v Begunje.« Vmešal se je neki belogardist in dejal: »Vseh devet se ustrelji.«

Tako je povedala neka partizanka Nataša.

V bližini Kresnic, kjer so bili postreljeni, stoji spomenik padlim žrtvam. Na novoga leta 1945 je tam ležalo 9 ustreljenih.

Takšno je bilo novo leto kresničanov v zadnjem letu druge svetovne vojne.

Milanu Garantiniju, nekdanjemu aktivistu litijskega okrožja OF in našemu zvestemu sodelavcu rubrike Še pomnite, tovariši naše iskrene čestitke ob njegovi 75-letnici!

IN MEMORIAM

Cirilu Godcu

Dragi Ciril!

Ko sem zvedel, da je ugasnilo Tvoje boga To življenje, sem nehote prijel za knjigo Partizanski koridor, ki si zanjo največ prispeval, da je prav pred letom dni zagledala luč sveta. Kot mravlja si zbiral podatke, dokumente, izjave prič in drugo gradivo, ki je pomembno za tak tematski zbornik o partizanskih prehodih čez reko Savo, železniško progo in nemško-italijansko mejo v nekdanjem litijskem okrožju OF. Dal si neprecenljiv prispevek, da se ne izgube spomini in dokumenti tega veličastnega obdobja NOB. Vse to si delal z veliko ljubeznijo, požrtvovalnostjo in odgovornostjo. Čas Partizanskega koridora je tesno povezan tudi s tvojim delom aktivista OF in bor-

ca NOV, ki si ga podoživljal s stotinami aktivistov OF in borcev NOV ob tem koridorju.

Že leta 1942 po znani bitki II. grupe odredov na Jančah se je začelo organizirano delo številnih družin in posameznikov na desnem bregu Save, tako tudi Godčeve, Radmanove in Benčičeve družine iz Male Dolge noge nad Jevnico za cilje OF. To so bile znane partizanske družine, ki so prispevale velike človeške in materialne žrtve z veliko vere v zmago NOB.

Ko je prišel čas, si nastopil kot organizator odhoda mladih fantov v partizane in tudi sam odšel z njimi.

Tvoja pot partizanskega borca je šla povsod tja, kjer so bile največje potrebe. Bil si v zaščiti takrat leta 1943

Naj koderkoli hodil sem po sveti kjer je srce človeško govorilo, lahko mi ga bilo je razumeti z njim moje vriskalo je in tožilo

Oton Župančič

edinstvenega civilnega taborišča med Jevnico in Kresnicami, borec specialne čete in drugih enot NOV in POS. Postal si lik neuklonljivega borca Titove vojske. Po sovoboditvi si ostal zvest JLA kot aktivni oficir do upokojitve.

Tudi po upokojitvi ti tvoj nemirni duh ni dovoljeval, da ne bi še aktivno sodeloval v družbenopolitičnem delu. Tudi ko si se naselil v Ljubljani, si z velikim veseljem redno obiskoval svoj rodni kraj Jevnico. Ljudje, prijatelji in soborci so te imeli radi zaradi tvoje skromnosti, poštenosti in pripravljenosti, da jim po svojih močeh pomagaš. Tako si se vključil v okrožni odbor aktivistov OF Litija ter požrtvovalno pomagal tudi pri oblikovanju

Monografije litijskega okrožja. Zaradi svoje predanosti, preudarnosti in vsestranske aktivnosti si bil spoštovan med vsemi, ki smo s teboj sodelovali.

Teško je slovo od človeka, ki je tako zavestno žrtvoval vse svoje moči za našo skupno stvar in ostal do zadnjega diha vojak avnojske Jugoslavije.

V imenu okrožnega odbora aktivistov OF Litija ter v imenu vseh družbenopolitičnih organizacij Litije se Ti zahvaljujem za vse tvoje delo, ki si ga vložil kot predan aktivist OF. Počivaj v miru v naši slovenski zemlji, ki si jo tako ljubil, mi vsi pa bomo ohranili neizbrisni spomin na prijatelja, sodelavca in borca.

Slava Tvojemu spominu!
Marko Rainer

V SPOMIN

Minilo je leto žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi sin in bratec

IVICA RADIČ

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem, ki se ga spominjajo in mu prinašajo sveče in cvetje na njegov prerani dom.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

MIRKA GROZNIKA st. iz Šmartna

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in društvom za izrečeno sožalje, cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izražamo gasilcem in lovcem, Zasavskimi rogistom, Pevskemu društvu Zvon in vsem ostalim pevcem, Sindikalnemu pihalnemu orkestru Litija, Društvu za vzgojo in varstvo ptic Zagorje, govornikom, nosilcem praporov in gospodu župniku za pogrebni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V bolečini in praznini, ki jo občutimo ob izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

AVGUSTA ŠPATA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se osebju Zdravstvenega doma Litija, posebno dr. Pajntarju, skupščini in družbenopolitičnim organizacijam občine Litija, še posebej Zvezi borcev Litija in ZK Litija desni breg, Turističnemu društvu, Društvu upokojencev, Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Litija, Gradmetalu in Komunalni Litija. Hvala za poslovilne besede tov. Milanu Majenu in tov. Albinu Jesenšku, nosilcem praporov in odlikovanj ter vsem, ki ste nam pomagali in še čutite z nami.

Žalujoči: žena Ivanka in sin Matjaž z družino

Po kratki in hudi bolezni je ugasnilo plemenito srce drage žene, mame, sestre in stare mame

IVANKE MOČNIK 13. 5. 1925, roj. Škerjanc, Ribče 55

Vsem, ki so jo v času njene hude bolezni obiskovali in se od nje poslovili v domači hiši ter jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali toliko lepega cvetja, prispevali v humanitarne namene ali kako drugače prispevali, se iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se osebju Onkološkega inštituta, posebno pa dr. Aliju in patronažnim sestram iz ZD Litija.

Žalujoči: mož Janez, hčerka Dragica in sin Zvone z družinama, sestre in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Minilo bo že leto dni, ko smo izgubili dragega moža, ata, dedka, brata in strica

MIHAELA JANČARJA iz Kresniškega Vrha 2

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prinašate cvetje ali svečke na njegov grob. Nikoli te ne bomo pozabili!

Žalujoči: žena z družino

V SPOMIN

Mineva žalostno in boleče leto, odkar si za vedno odšel, naš zlati

FRANCI JEREBIČ

Tihó pri grobu stojimo in živi so spet spomini na srečna leta, ki smo jih skupaj preživeli. Toda, dragi naš Franci, saj ti nisi umrl, ti samo spiš in v naših srcih naprej živiš. Umrl boš z nami.

Jevnica

Tvoji: Helena, Domen, Miha, Rozi

*Skromnost mojega življenja
je končana, moj poslednji
tih dom sem našla na sončnem
pobočju domačega kraja.*

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

ANE ZAMAN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, Emone. – Mesne industrije Zalog in znancem za izražena sožalja ter spremstvo na njeni poslednji poti. Izražamo tudi zahvalnost zdravstvenemu osebju ZD Litija za vso pomoč.

Posebna zahvala g. župniku za čustvene besede slovesa in lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: Štefan, hčerka, sestra in bratje

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

MAJDE ELTRIN iz Litije

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter jo spremili na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Litija za pomoč in nego v času njene bolezni in osebju Doma Tisje za skrbno nego.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, sestre, babice in prababice

MARIJE PARKELJ iz Zgornje Jevnice

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in sovaščanom, ki ste kakorkoli pomagali, v najtežjih trenutkih z nami sočustvovali in ji darovali cvetje. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala KS Jevnica in tovarišici Evi Kovič za poslovilne besede, Gasilskemu društvu Jevnica za spremstvo, pevske-mu zboru Kresnice za lepo petje in gospodu župniku za opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše

NEŽE DOLINŠEK

iz Dolgega Brda 6

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se Zdravstvenemu domu Litija, gospodu župniku, govorniku za poslovilne besede ter pevcem pevskega društva Polšnik.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA ROZINE iz Riharjevca št. 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem IUJ, Usnjarna Šmartno, Gradmetala Litija, Centromerkurja in Mercatorja ter družinam Železnik, Ambrož in Šušteršič. Iskrena hvala pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Ana in otroci z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi prerano umrlega dragega sina, brata, strica in svaka

FRANCETA PROSENCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sovaščanom, za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo vsem posameznikom za finančno pomoč.

Ostal boš v naših srcih in vedno se te bomo spominjali.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega ata, dedka in pradedka

ALOJZA CEGLARJA

iz Volčje jame 2

se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja in darovano cvetje ter vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala GD Štangarske Poljane za njegov trud in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega

JAKOBA GROZNIKA

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, sodelavkam PŠ Jevnica, OŠ Litija, SVTK Zalog za darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju bolnice dr. Petra Držaja. Zahvaljujemo se tov. Setničarju, pevske-mu zboru in g. župniku za opravljen obred.

Vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in se poklonili njegovemu spominu, še enkrat hvala!

Žena in hčerka z družino

Izobraževanje odraslih

Če smo vas, spoštovani bralci, v pretekli številki Glasila občanov seznanili o možnosti prekvalifikacije v prodajalce iz drugih poklicev, bi vam radi tokrat predstavili dve novi obliki, s katerimi bomo pričeli v 2. polovici februarja. To sta: program trgovinske dejavnosti, smer prodajalec, in program strojništvo, smer oblikovalec oz. preoblikovalec kovin.

Obe izobraževalni obliki dajeta IV. stopnjo strokovne izobrazbe (3. letnik). Šolanje traja dve leti in pol. V izobraževanje se lahko vključijo vsi odrasli s končano osnovno šolo. Pouk bo trikrat tedensko v popoldanskem času. Obe izobraževalni obliki dajeta široko možnost zaposlitve tako v proizvodnji kot v prodaji. Ker vas na tem mestu ne moremo seznaniti z vsemi podrobnostmi, vas vabimo, da se oglasite na delavski univerzi, kjer boste dobili podrobnejše informacije. Pa še to: v ti dve obliki bomo vpisovali do 28. 2. 1990.

O drugih oblikah izobraževanja preberite v spodnjem razpisu.

**Zavod za izobraževanje in kulturo Litija
Delavska univerza
objavlja za šolsko leto 1989/90**

RAZPIS za vpis

I. v programe srednjega usmerjenega izobraževanja

1. strojna usmeritev

- program za strojništvo, smer oblikovalec kovin, 1. letnik, SR, IV. stopnja
- program obratni strojni tehnik, I. letnik, NAD, V. stopnja (šolanje traja 2 leti)

2. promet in zveze

- program voznja motornega vozila, smer voznik-mehanik, 1. letnik, SR, IV. stopnja
- vpišejo se lahko kandidati s končano osnovno šolo (šolanje traja 2 leti in pol)
- vpišejo se lahko kandidati s končano šolo IV. stopnje (prekvalifikacija traja 6 mesecev)

3. poslovno-finančna in trgovinska dejavnost

- prodajalec, 1. letnik, SR, IV. stopnja
- prodajalec (prekvalifikacija iz drugih poklicnih strok), SR, IV. stopnja
- komercialni tehnik, NAD, V. stopnja (pogoj za vpis je končana šola za prodajalce, šolanje traja 2 leti)

II. v osnovno šolo za odrasle (od 6. do 8. razreda)

III. v programe strokovnofunkcionalnega izobraževanja (tečaje):

- tečaj lahke in težke gradbene mehanizacije
- tečaj za voznike villičarja
- tečaj tujih jezikov (nemški, angleški, italijanski)
- tečaj za skladiščnike
- začetni in nadaljevalni tečaj šivanja in krojenja
- tečaj za gostinske delavce
- tečaj iz varstva pri delu
- strojepisni tečaj

Vse informacije o posameznih oblikah izobraževanja dobite na delavski univerzi, Parmova 4, tel. 881-182, vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 16. ure, ob sobotah od 9. do 10. ure.

Pravna pomoč občanom

občine Litija zunaj sedeža TS Ljubljana, Enota Trbovlje

Sodišča dajejo pravno pomoč iz svoje pristojnosti občanom v obsegu, ki ga določajo procesni zakoni, sestavljajo pogodbe, za katere je predpisana sodna oblika, in zapisujejo sodne poravnave. Pri tem sodišča odvrtačo stranke od nepotrebnega pravnega. Socialno ogroženim občanom, za katere je očitno, da ne bi zmogli stroškov za pravno pomoč pri odvetniku ali drugi službi pravne pomoči, dajejo sodišča pravno pomoč tudi v drugih zadevah. Tako pravno pomoč izjemoma daje sodišče tudi v primeru, če na območju sodišča ni organizirana služba pravne pomoči. Pravno pomoč na sodišču dajejo sodniki, strokovni sodelavci ter sodniški in drugi pripravniki, ki so na praksi na sodišču. Sodišča dajejo pravno pomoč v sodni zgradbi ob uradnih dnevih, tako Temeljno sodišče v Ljubljani, Enota v Trbovljah, daje pravno pomoč občanom vsako sredo v mesecu od 8. do 16. ure na Rudarski cesti št. 8 v Trbovljah.

V občini Litija ni enote Temeljnega sodišča, zato zgoraj opisano pravno pomoč nudi Enota Trbovlje na sedežu občine, Jerebova št. 14, v sobi št. 46.

V letu 1990 bo Temeljno sodišče v Ljubljani, Enota v Trbovljah, občanom Litije nudilo pravno pomoč vsak prvi ponedeljek in tretjo sredo v mesecu od 8. do 16. ure.

Tako občani Litije ob teh dnevih lahko dobijo pravno pomoč, zlasti v statusnih zadevah (tožba za razvezo zakonske zveze, tožbe za ugotavljanje očetovstva, tožbe za plačevanje preživnine), izvršilnih zadevah ter pravne nasvete s področja civilnega, kazenskega ter ostalih pravnih področij.

Ob uradnih dnevih bo sodišče opravljalo tudi overitve podpisov na kupoprodajnih, darilnih in ostalih pogodbah po uradni osebi, v skladu z določili zakona o overitvi podpisov, pisave in prepisov ter overitve po sodniku, za katere je tako določeno z Zakonom o dedovanju, Zakonom o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ter drugih predpisih (izročilne pogodbe, pogodbe o dosmrtnem preživljanju, pravnih poslov med zakoncema . . .).

Pravno pomoč sodišče izjemoma lahko nudi tudi izven termina uradnih dni in na domu za tiste občane, ki zaradi zdravstvenih razlogov ne morejo priti na sodišče. Za takšno ravno pomoč (overitev pogodbe na domu, sestava sodnih oporok . . .) pa naj se občani predhodno obrnejo na Temeljno sodišče Ljubljana, Enota Trbovlje, telefon (0601) 21-251.

Ob ponedeljkih se bodo praviloma opravljale overitve podpisov na pogodbah po uradni osebi.

TEMELJNO SODIŠČE V LJUBLJANI

Enota v Trbovljah

SODNIK: Miro BREGAR

Ustavite čas! Poroke, rojstne dneve in druge obletnice vam kvalitetno posnamemo z VHS video kamero na vašo ali našo kaseto. Informacije: ob delavnikih po telefonu 881-295 (od 13. ure do 15.30).

KADA - LAK

Emajliramo in plastificiramo kopalne kadi in drugo opremo v sanitarijah.

Informacije po tel.: (0601) 61-583.

mala OGLASA

Prodajam starejšo spalnico. Informacije po telefonu št. 881-625.

Občana, ki je na Rdečem križu v Litiji pozabil denarnico, prosimo, da jo dvigne.

Ko se mirni Baltik razbesni

Veter nama je otežkočal vožnjo, ki je postala že prava nadloga. Še dobro, da je tu avto cesta, sicer bi bila vožnja povsem nemogoča. Ko dohitim oranžen kombi, si ga ne upam takoj prehiteti, saj dobesedno »opleta« po cesti. Končno mi uspe. Ugotovim, da je motor pri večji hitrosti stabilnejši. Ne gre pa mi v glavo, da se ne morem znebiti oranžnega kombija. Lakota naju prisili, da zavijeva z avtoceste. Na prvem križišču se vrata kombija odpro in že slišim po primorsko: »Gremo na kavo, da se malo pogovorimo!«

Beseda je dala besedo in končno sva ugotovila, da sva našla novega prijatelja Borisa. Njegove korenine segajo v kraško Divačo. Nemirni duh ga je popeljal širom po svetu, dokler se ni dokončno (vsaj upa tako) ustavil tu, kjer dela pri polaganju plinovoda. Baj je pravi strokovnjak. Ob mizi, kjer je stajalo za časopis, po kaki uri debato vzklidem: »Saj to si pa ti!« Pokažem na časopis. »Da, da,« pravi. »Pa ga kupi,« pravim. »Ga imam že v avtu,« odvrne. Šlo je namreč za zelo pomemben plinovod, ki žanje zanimanje javnosti. V tem času so ga obiskali tudi novinarji.

Delajo v vseh vremenskih pogojih, ker mora biti delo opravljeno v določenem roku. »Kaj pa denar?« mi uide. »Denar je denar. Delati je pa tudi treba. Nikjer ga ne dobiš kar tako. Zaslužim ga kar precej. K temu pripomore tudi moje delovno mesto. Nekateri pa tudi ne zaslužijo dosti. Tudi varčevati je treba. Navaden delavec zasluži po 5.800 kron, kar ni dosti, če pomisliš, da odšteje 2.600 kron samo za stanovanje, ki je last firme.

Poglej, s tem volkswagenovim kombijem hodim po terenu zato, da si prihranim denar, ki bi ga sicer zapravil za stanovanje. prirejen je tako, da lahko v njem stanujem tudi v hladnih dneh. Je termo izoliran. Če hočeš kaj prihraniti, se moraš tudi čemu odpovedati. Tu ni tako lahko kot bi si kdo mislil. Sicer pa se s kombijem vozim sem gor vsak teden na delo. Z ženo, ki je Srbkinja, namreč živim v Kopenhavnu na Danskem. Z njim nameravava še letos domov v Jugoslavijo, v Črno goro, nato čez Jadran in po apeninski strani nazaj. Morda se tudi oglasiva pri tebi.«

Srednje velik trajekt se je rahlo pozibaval na dolgih, umirjenih valovih, ki so se zlivali do pristanišča Landskrona na Švedskem. Zanimivo je, da je ta uro in četrt dolga plovba cenejša od one nekaj višje, ki traja slabe pol ure iz Helsingborga v Helsingor na Danskem.

Trajekt je bil napolnjen z vlačilci vseh

mogočih znamk in osebnimi avtomobili do zadnjega kotička. Kot zadnji sem nanj zapeljal motor. Tedaj je pristopil kapitan in mi pokazal skrbno izbran kotiček, kamor naj bi ga postavil. Takih in podobnih stvari sem se že dodobra navadil. Poklical je tudi uslužbenca in mu velel, da mi pomaga privezati motor, kajti pričakoval je razburkano morje. Veter se še ni polegel. Pihal je čedalje močneje. Motor sem zapeljal vzvratno v kot tako, da sta se desni kovčec in torba nad njim zagozdila ob steno ladje, stransko stajalo pa ni dovoljevalo nihanja na levo ali desno. Leseno zagozdo pa sem podstavil pod levo stran motorja, če bi morda stajalo popustilo. Nato sem ga še močno pritrdil z vrvmi. Mislil sem, da že malce pretiravam, a se je kasneje izkazalo ravno nasprotno.

Barka je izplula in posedli smo v restavracijo. Prijetno guganje nam je prišlo in Boris je ponovil, kaj vse je počenjal v svojem življenju, preden je prišel na Švedsko. Nekaj let je bil tudi na ladji in je nekajkrat obplul svet, zato se za take valovčke, kot jim je rekel, sploh ne zmeni. Midva pa sva se krčevito držala za rob mize, da so členki postali beli. Gostje so trdno sedeli na svojih sedežih in nemo gledali skozi okno v peneče se morje. Nihče ni nič rekel, le vratove so stegovali, matere pa so med kolena stiskale otroke. Plavajoča gmota se je nagnila naprej, nato nazaj pa rahlo na levi bok in sunkovito na desnega. Kozarec in pepelnik je pomedlo na tla in nekdo je padel s stola. Sem ter tja se je zaslišal rezek vzklik. Boris pa je debatiral kot da se nič ne dogaja. »Zelenci,« je rekel, »malo sape, pa so vsi podelani. Vidi se, da imajo preveč mirno življenje. Samo poglej to mladež na palubi. Gredo na Dansko, da se ga nalijejo do onemoglosti. Na Švedskem to prepoveduje zakon. Nobene mere nimajo, obnašajo se kot živali. Samo poglej tega, kako bruha. Že tu so zastavili. Kaj šele bo?« Jaz pa sem se spráševal, če ni za to kriv ladijski »ples«.

Po številnih vprašanjih o ladjarstvu mi je predlagal, da gremo v kapitanovo kabino. Vstal sem in se v istem trenutku zaletel v podboj. »Hoditi moraš tako kot bi držal za plug – na široko, roke ti služijo za krmarjenje.« Videl sem ga, kako se opoteka po palubi. Midva pa sva se zaletavala zdaj v eno vrv, zdaj v drugo. Pred kabino sva ga počakala. Prišla sta s kapitanom, ki naju je vljudno povabil v komandno kabino. Kot vedno sem imel s seboj beležko. Boris je hitro pristopil in dejal: »Rekel sem, da sta jugoslovanska novinarja.« »Potem se je pa treba temu primerno obnašati,« odvrnem.

Naš občan, potopisec Miran Juvančič se je pripravil oglašiti tudi v vaši krajevni skupnosti, šoli, društvu in z besedo in sliko predstaviti svoja zanimiva doživetja s poti po Evropi in z motorjem po Avstraliji.

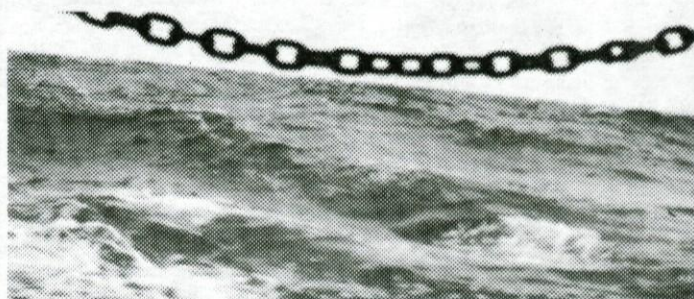
Če vas to zanima, se oglašite na naslov: zavod za izobraževanje in kulturo, Parmova 9, Litija.

Najprej smo se predstavili. Vsakdo se je poklonil, le krmar je le bežno stisnil roko, ne da bi odvrnil pogled s krme, ki se je ugrezala globoko v valove.

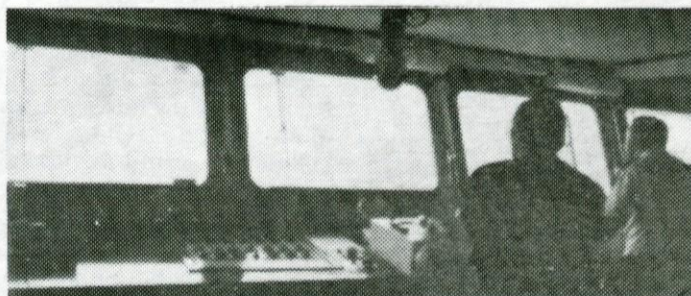
»Na ladji je trenutno osem ljudi, ki upravljajo barko,« pravi kapitan, »kapitan je prvi mož, potem prvi oficir palube, krmar, prvi oficir strojnik, njegov pomočnik, ki je zadolžen za ladijski motor, nato so še trije mornarji zadolženi za tovor, v tem primeru avtomobile in vaš motor, če dovolite. Za ves tovor pa je zadolžen prvi oficir palube. Radarske kontrole so na sami armaturi komandnega mostu.« Razložil je vsako stvar posebej. »Ta radar kaže globino. Te pike so morsko dno. Če ste že opazili, gremo iz Landskrona v velikem S-u. V tem delu je morje namreč plitvo, ponekod je globoko le osem metrov. Sicer pa plovemo nekako nad petnajstimi do osemnajstimi metri globine. Pomembno se je držati pravilnega kursa. Vlake vozi drug trajekt, tam je tudi morje poglobljeno. Drugi radar označuje situacijo na morju. Tale točka tu označuje tistole ladjo tamle, sedaj je oddaljena od nas 1,78 navtične milje. Trenutno ima največ dela krmar z viharjem. Sicer bi vam dovolil, da poskusite »šofirati«, vendar je prehudo neurje. Veter piha s hitrostjo več kot 20 m/s oz. preko 20 boforov. Tu na morju velja desno pravilo, tako kot na cesti.«

»Kaj pa srečanje s tole barko, ki plove z leve?« mu vskočim v besedo. »Če so pogoji takšni kot sedaj in se krmarja vidita, je dopustno tudi odstopanje, kot v tej situaciji, ki ste jo omenili,« odvrne. Pogovajali smo se in fotografirali. Nato smo se vljudno zahvalili za pozornost in se poslovili. Ob stisku rok je še dejal: »Nisem si mislil, da imate v komunistični Jugoslaviji tudi take motorje.« Boris pa mu je odvrnil: »To še ni nič, pridite kdaj na naše morje, pa boste videli, kaj vse imamo!« Ob tej izrečeni misli sem začutil kanček domotožja, ki zmehča še tako trdega debelokožca.

Napotili smo se v prostor za avtomobile, da bi te petmetrske valove doživeli neposredno. Ko sem ravno stopil v prostor, je visok val butnil skozi odprtino, da sem komaj odskočil.

Včasih se trajekt globoko vgrezne v brezno valov

Krmar skrbno nadzoruje trajekt v razburkanem morju

prodaja plina

in servis plinskih naprav

Hauptman Janez

Poslej drugače

S prodajo plina v Litiji doslej nismo imeli najbolj srečne roke. Vzrokov je bilo več, eden glavnih pa najbrž ta, da plina največkrat ni bilo; če pa je že bil, pa ni bilo nikogar, da bi ga prodajal.

Kaže, da so ti časi dokončno mimo. V času vse večje zasebne iniciative na vseh področjih gospodarjenja, ko se končno začne ceniti in spoštovati tudi potrošnik, je omenjeno delo prevzel naš občan Janez Hauptman iz Kresnic.

Ob obisku prodajalne – v najem jo je dobil od KOP Komunala Litija na Ponoviški cesti 15 – smo dobili vsa pojasnila, ki s tem v zvezi zanimajo našega občana.

Janez nam je povedal, da bo poslej moč dobiti v Litiji vse vrste plina, nabaviti vse vrste rezervnih delov, izvajal pa bo tudi popravilo plinskih naprav.

V prodajalni plina v Litiji prodajajo:

- plin za gospodinjstvo,
- vse vrste tehničnih plinov za obrtnike,
- vse vrste rezervnih delov za plinske naprave.

Tudi odpiralni čas se bo dosledno spoštoval, saj človeka najbolj ujezi, če nekaj

ni odprto, ko bi moralo biti. Janez Hauptman nam je zardil, da si bo zaupanje po-

Prodajalna plina je odprta:

- Ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8.–10. ure.
- Ob sobotah od 9.–12. ure.
- Ob nedeljah od 10.30–12. ure.
- Vsak dan razen sobote in nedelje tudi popoldne od 15.–17. ure.

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Andrej Kralj. Ureja uredniški odbor: Jože Sevljak (odgovorni urednik), Mija Bernik, Dušan Gnezda, Franc Končar, Marina Krnel, Gorazd Maveretič, Slavko Rokavec, Marjan Šuštaršič, Boris Žužek, Jelka Belec (lektorica Glasila občanov). Predsednik izdajateljskega sveta: Miro Kaplja. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečnik. Tisk: A. Jovanovič, Litija, Parmova 9, tel. 881-102. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo. Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

trošnikov poskusil pridobiti z doslednim spoštovanjem dogovorjenega. Novost bo tudi ta, da bo plin poslej moč dobiti tudi ob sobotah in nedeljah.

Janez bo plin izposojal tudi doma v Kresnicah, in sicer vsak dan popoldne. Njegov naslov Kresničani že poznajo, za vse ostale pa zapišimo, da je doma v Kresnicah št. 6, telefon št. 877-189. Upa tudi, da bo telefon imel kmalu tudi v litijski prodajalni.

Janezu Hauptmanu želimo, da bi čimprej povrnil ugled prodajalni plina, potrošnikom pa, da bi bili z njegovimi storitvami zadovoljni.

J. S.

NAGRADNA KRIŽANKA

1	2	3	4		5	6	7
8					9		
10				11		12	
13			14		15		
		16				17	
18	19		20				
21		22		23			
	24		25		26		27
28				29		30	
31							

Vodoravno: 1. Janez Vajkard, 8. drevo z užitnimi plodovi, 9. poželenje, 10. spodnji del posode, 12. medmet, 13. nobelija, 14. jadranski otok, 16. zveza, sporazum za skupen nastop, 18. enaka samoglasnika, 20. del skalovja, 21. grška črka, 23. vzklík bolečine, 24. predplačilo, 26. žensko ime, 28. okrasni kamen, 30. osebni zaimek, 31. legendarni ljubimec;

Navpično: 1. Valvasor ga je na Bogenšperku dal poglobiti, 2. reka v Italiji, 3. moško ime, 4. japonski dirigent (Vakasugi Hiroši), 5. zloglasna nemška organizacija v času II. svetovne vojne, 6. vzklík spodbujanja na bikoborbah, 7. Valvasor jo je spoznal v Tunisu, 11. čarovnica, 14. naselje, 15. igra na srečo, 17. T-401-čoln, 19. telesni položaj v jogi, 22. deviška krilata grška boginja, 25. pasje ime, 27. kratica naše petrolejske družbe, 28. opus citatum, 29. hrvatski športni časopis.

Nagrade

1. Izlet v neznano za dve osebi (čez mejo) – prispeva Slovenijaturist.
2. Umetniško delo akademskega slikarja Jožeta Megliča – prispeva Jože Meglič.
3. Valvsorjevo berilo – prispeva Odbor za 300-letnico Slave.
4. Večerja za dve osebi na Bogenšperku – prispeva Gostinsko podjetje Litija.
5. Večerja za dve osebi pri Berdajsu na Savi – prispeva Roman Berdajs.

Rešitve pošljite v zaprti kuverti s svojim naslovom na naslov:

Zavod za izobraževanje in kulturo
Litija, Parmova 9, do 10. februarja 1990.

Na kuverto pripišite NAGRADNA KRIŽANKA.